

Religious Minority Institution

Anekant Education Society's

Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science and Commerce, Baramati

Autonomous

NAAC REACCREDITED 'A+' Grade (CGPA 3.55)

- College with Potential for Excellence, UGC
- DBT STAR College Scheme
- DST FIST Scheme
- UGC Paramarsh Scheme
- ISO-50001 : 2018
- Best College Award from Savitribai Phule Pune University
- Best Principal Award from Savitribai Phule Pune University
- Best NSS Unit from SPPU & Government of Maharashtra
- Best NSS Coordinator Award from SPPU & Govt. of Maharashtra
- Best Student Development Officer Award – 2014 & 2017
- Best Green initiative (Green Campus) Institution Award
- Best Non-Teaching Employee Award from SPPU
- Best Physical Director Award from SPPU
- Yuva Gaurav (Social Work) Award from SPPU

Prospectus

**Senior UG/PG COURSES
2023 - 2024**

**Tuljaram Chaturchand College of
Arts, Science and Commerce, Baramati
Autonomus**

Prof. Dr. Avinash Jagtap - Principal

Prof. Dr. Ashok Kalange

– Vice Principal

Prof. Dr. Yogini Mulay

– Vice Principal

Prof. Dr. Ajit Telave

– Vice Principal

Prof. Dr. Sachin Gadekar

– Vice Principal

Dr. Ramchandra Sapkal

– Director, CIAR

Prof. Dr. Seema Gosavi

– Dean of Arts and Students Affair

Prof. Dr. Vikas Kakade

– Dean of Science

Dr. Niranjana Shah

– Dean of Commerce & Management

Mr. Abhinandan Shah

– Registrar

• Admission Coordinator	– Prof. Dr. Ashok Kalange	• RUSA Coordinator	- Prof. Dr. Ajit Telve
• IQAC Coordinator	– Prof. Dr. Yogini Mulay	• IQAC Joint Coordinator	- Prof. Dr. Sachin Gadekar
• IQAC Assistant Coordinator	– Dr. Arun Magar	• Assistant CAP Director	– Dr. Vaishali Patil
• College Examination Officer	– Prof. Dr. Mahadev Kanade	• Entrepreneur Development	– Prof. Dr. Vikas Kakade
• Incubation Cell and Startup	– Mrs. Deepali Chavan	• Skill Hub Initiatives	– Dr. Vilas Kardile
• B.Voc. Programme Coordinator	– Dr. Wajid Khan	• Student Development Officer	– Prof. Dr. Bhagawan Mali
• N.C.C. officer	– Lt.Dr. Vivek Bale	• Librarian	– Ms. Dhanwanti Bamane
• Physical Director	– Dr. Gautam Jadhav	• Student Services	– Mr. Baburao Nalawade
• Office Superintendent	– Mr. Vikas Bhosale	• Examination Section	– Mr. Santosh Deokar
• Scholarship and Freeship	– Mr. Amol Solankar		

INDEX

Sr.No.	Particulars	Page No.	Sr.No.	Particulars	Page No.
1	Vision, Mission and Features of Autonomy	4	11	Eligibility Guidelines	89
2	Academic Programmes	5	12	Refund of Admission Fees after Cancellation of Admission	90
3	Distribution of Certificate Courses UG and PG	7	13	Scholarships and Freeships	91
4	UG CBCS Structure	9	14	Schemes for Financial Support	92
5	PG CBCS Structure	10	15	Important Instructions for Students	94
6	UG Courses	18	16	Discipline	95
7	PG Courses	67	17	Students Code of Conduct	96
8	List of Certificate Courses	81	18	Library	97
9	Examination Pattern	86	19	Hostels	98
10	Instructions for Online Admission and Submission of Documents	87	20	Students Related Committee	100
			21	Fee Charts : Please visit College website	

Office Time**Monday to Friday** : 11.00 am to 2.30 pm**Phone No.** : (02112) 222405, 223636**Website** : www.tccollege.org**Saturday** : 11.00 am to 2.00 pm**E.mail** : principal.tccollege@gmail.com

**Prospectus based on rules and regulations of Anekant Education Society, Baramati, SPPU, Pune,
Govt. of Maharashtra and UGC, New Delhi**

• **Vision :**

Our vision is to impart career oriented quality education at par with national and international standards in various fields of knowledge including Humanities, Social Sciences, Basic Sciences, Commerce and research by developing moral values in the youth with a view to make them responsible citizens of India.

• **Mission Statement :**

Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science and Commerce, run by Anekant Education Society, the Religious Minority Institute with the preamble, *Siddhiranekantat* means *Anekantwad* (Multidimensionalism), seeks to build nation by empowering the youth through skill and career oriented educational and vocational programmes.

• **Objectives :**

- 1) To empower the student especially from the rural area through curricular, co-curricular, extra-curricular and extension activities.
- 2) To empower the student through modern learning resources.
- 3) To impart value based career oriented programmes and to nurture various skills.
- 4) To provide the girl students equal opportunities and empower in different fields of knowledge.
- 5) To develop research culture among the students and the faculty and carry out community oriented eco-friendly research for the development of society.
- 6) To undertake collaborative programmes and to carry out consultancy services through interaction with academia, industries and society at large.
- 7) To undertake faculty development programmes to improve academic quality of the institute.
- 8) To enhance students access to learning materials by means of central and departmental libraries and effective use of ICT.
- 9) To create awareness in the society to conserve natural resources and wild life.
- 10) To Provide need based vocational training to the students.

स्वायत्तता वैशिष्ट्ये :

१) विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून महाविद्यालयास २०१९-२० ते २०२८-२९ या कालावधीसाठी स्वायत्त दर्जा बहाल.	
२) स्वायत्त दर्जामुळे महाविद्यालयास विद्यार्थ्यांच्या गरजेनुसार अभ्यासक्रम सुरू करता येणार.	३) स्थानिक गरजेनुसार अभ्यासक्रमात बदल.
४) विद्यार्थ्यांना पारंपारिक शिक्षणाबरोबरच सर्टिफिकेट कोर्सेस उपलब्ध.	५) परीक्षा पध्दतीमध्ये समग्र गुणवत्तापूर्ण बदल.
६) विद्यार्थ्यांना गुणवत्तापूर्ण कौशल्यधारित रोजगाराभिमुख शिक्षण.	७) कौशल्य प्रशिक्षण, रोजगार संधी व समुपदेशन कक्षांची स्थापना.

Academic Programmes**A) Under Graduate Degree Programmes :**

B. A.	Programme Code	B. Sc.	Programme Code	B.Com.	Programme Code
1. Marathi	UAMR	1. Physics	USPH	1. Cost & Works Accounting	UCCA
2. Hindi	UAHN	2. Chemistry	USCH	2. Banking Finance	UCBF
3. English	UAEN	3. Mathematics	USMT	3. Marketing Management	UCMS
4. History	UAHS	4. Statistics	USST	4. Business Statistics	UCBS
5. Political Science	UAPO	5. Botany	USBT		
6. Economics	UAEC	6. Zoology	USZL		
7. Psychology	UAPS	7. Microbiology	USMB		
8. Geography	UAGG	8. Electronics	USEL		
9. Sociology	UASO	9. Computer Science	USCO		
10. Defense Studies	UADS	10. Environmental Science	USES		
11. Philosophy	UAPH				
12. Yoga (General Level)	UAYO				
13. Logic (General Level)	UALO				
14. Sanskrit (General Level)	UASA				

B. Voc.	Programme	Other Programmes	Programme Code
1. Food Processing & Post Harvest Technology	UBFT	1. B.B.A.	UBBA
2. Journalism & Mass Communication	UBJM	2. B.B.A.(CA)	UBCA
3. Dairy Technology	UBDT	3. B.Lib.I.Sci.	UBLIS
4. Retail Management	UBRM		
5. E-Communication & Digital Marketing	UBECDM		
6. Networking & System Administration	UBNSA		

B) Post Graduate Degree Programmes :

M. A.	Programme Code	M. Sc.	Programme Code	M.Com.	Programme Code
1. Marathi	PAMR	1. Physics	PSPH	1. Advanced Accounting and Taxation	PCCO
2. Hindi	PAHN	2. Chemistry	PSCH		
3. English	PAEN	3. Mathematics	PSMT		
4. History	PAHS	4. Statistics	PSST		
5. Political Science	PAP0	5. Botany	PSBT		
6. Economics	PAEC	6. Zoology	PSZL		
7. Psychology	PAPS	7. Microbiology	PSMB		
8. Geography	PAGG	8. Electronics	PSEL		
		9. Computer Science	PSCO		
		10. BioInformatics	PSBI		
		11. Data Science	PSDS		

B) Post Graduate Degree Programmes :

M. Voc.	Programme Code	Other Programmes	Programme Code
1. Food Processing Technology 2. Media Studies	PBFP PBMS	1. M.Lib.I.Sci. 2. Diploma in Taxation Law (DTL)	PMLIS PCDTL

C) Recognized Ph.D. Research Centres :

Name of Research Centres	Programme Code	Name of Research Centres	Programme Code
1. Botany	PHDBO	2. Physics	PHDPH
3. Microbiology	PHDMB	4. English	PHDEN
5. Marathi	PHDMR	6. Economics	PHDEC
7. Hindi	PHDHN	8. Commerce	PHDCO

Distribution of Credit Certificate Courses (UG & PG) 2022 Pattern

Faculty	Sem. I	Sem. II	Sem. III	Sem. IV	Sem. V	Sem. VI	Total Certificate Courses
B.A.	-	-	-	1	-	-	1
B.Com.	-	-	-	1	-	-	1
B.Sc./BCS	-	-	-	1	-	-	1
BBA	1	-	-	-	-	-	1
BBA(CA)	-	-	1	-	-	1	2
B.Lib.	1	-	-	-	-	-	1
MA	-	1	-	-	-	-	1
M.Com.	1	1	-	-	-	-	2
M.Sc./MCS	1	-	-	-	-	-	1
M.Lib.	1	1	-	-	-	-	2

- **Note :** Each certificate course carries 2 credits

- Mandtory Courses are seprately mentioned.

Distribution of Credit Certificate Courses (UG & PG) 2019 Pattern

Faculty	Sem. I	Sem. II	Sem. III	Sem. IV	Sem. V	Sem. VI	Total Certificate Courses
B.A.	-	1	1	1	1	1	5
B.Com.	1	1	1	1	1	1	6
B.Sc./BCS	-	-	1	1	1	-	3
BBA	-	1	1	1	1	1	5
BBA(CA)	-	1	1	-	-	1	3
B.Lib.	1	1	-	-	-	-	2
MA	-	1	1	-	-	-	2
M.Com.	-	1	1	1	-	-	3
M.Sc./MCS	-	1	1	-	-	-	2
M.Lib.	1	1	-	-	-	-	2

● **Note** : Each certificate course carries 2 credits

● Mandatory Courses are separate

Under Graduate CBCS* Structure (2022 Pattern)

Year	B.A.	B.Com.	B.Sc.	B.Sc. (Comp.Sci.)	BBA	BBA(CA)	B.Lib.	B.Voc.
First - (Sem. I)	18	23	24	26	20	19	30	30
First - (Sem. II)	22	27	28	30	22	23	42	30
Second-(Sem. III)	22	24	29	31	22	23	-	30
Second-(Sem. IV)	22	24	29	31	21	23	-	30
Third-(Sem. V)	22	24	26	24	21	21	-	30
Third-(Sem. VI)	22	22	24	24	21	21	-	30
Total Credits	128	144	160	166	127	130	72	180

***Choice Based Credit System**

Note : 1) For Under Graduate Programmes Physical Education & Democracy courses are compulsory in First Year–Semester II (2 Credits Each)

2) For Under Graduate Courses Environmental Science Paper is compulsory in Second Year – Semester III (2 Credits)

A) Under Graduate CBCS* Structure (2019 Pattern)

Year	B.A.	B.Com.	B.Sc.	B.Sc. (Comp.Sci.)	BBA	BBA(CA)	B.Lib.	B.Voc.
First - (Sem. I)	20	25	26	26	20	20	30	30
First - (Sem. II)	20	23	24	24	20	20	42	30
Second-(Sem. III)	22	22	31	31	22	23	-	30
Second-(Sem. IV)	24	20	29	29	24	23	-	30
Third-(Sem. V)	20	20	26	26	20	22	-	30
Third-(Sem. VI)	24	20	24	24	24	22	-	30
Total Credits	130	130	160	160	130	130	72	180

***Choice Based Credit System**

Note: 1) For Under Graduate Programmes Physical Education Course is compulsory in the First Year–Semester I (2 Credits)
2) For Under Graduate Programmes Environmental Science Course Paper is compulsory in the Second Year–Semester III (2 Credits)

B.A. : 1) **Certificate Courses** : Total 5 Certificate Courses from semester II to VI (10 credits)

2) **Physical Education** for semester I (2 credits)

3) **Environmental Science** for semester III (2 credits)

4) **Projects** for semester IV & VI (8 credits)

B.Com.:

1) **Certificate Courses** : Total 6 Certificate Courses for each semester (12 credits)

2) **Physical Education** for semester I (2 credits)

3) **Environmental Science** for semester III (2 credits)

B.Sc. & B.Sc. Comp.Sci.:

1) **Certificate Courses** : Total 3 Certificate Courses from Semester III to V (6 credits)

2) **Physical Education** for semester I (2 credits)

3) **Environmental Science** for semester III (2 credits)

BBA: 1) **Certificate Courses** : Total 5 Certificate Courses from Semester II to VI (10 credits)

2) **Physical Education** for semester I (2 credits)

3) **Environmental Science** for semester III (2 credits)

4) **Project** : Total 2 Projects from Semester IV & VI (8 credits)

BBA(CA) :

- 1) **Certificate Courses** : Total 3 Certificate Courses from Semester II, III & VI (6 credits)
- 2) **Physical Education** for semester I (2 credits)
- 3) **Environmental Science** for semester III (2 credits)
- 4) **Project** : Total 3 Projects from Semester IV, V & VI (12 credits)

B.Lib.I.Sci. : **Certificate Courses** : Total 2 Certificate Courses from Semester I & II (4 credits)

B) Post Graduate CBCS* Structure (2022 Pattern)

Year	M.A.	M.Com.	M.Sc.	M.Sc. (Comp.Sci.)	M.Lib.	M.Voc.
First - (Sem. I)	20	22	30	30	26	30
First - (Sem. II)	20	20	26	30	26	30
Second-(Sem.III)	22	22	28	32	-	30
Second-(Sem.IV)	24	22	26	18	-	30
Total Credits	86	86	110	110	52	120

B) Post Graduate CBCS* Structure (2019 Pattern)

Year	M.A.	M.Com.	M.Sc.	M.Sc. (Comp.Sci.)	M.Lib.	M.Voc.
First - (Sem. I)	20	22	28	28	26	30
First - (Sem. II)	20	20	28	32	24	30
Second-(Sem.III)	20	20	28	32	-	30
Second-(Sem.IV)	20	20	26	18	-	30
Total Credits	80	80	110	110	50	120

***Choice Based Credit System**

- M.A. :**
- 1) **Certificate Courses :** Total 2 Certificate Courses from semester II to III (4 credits)
 - 2) **Human Rights** for semester I (2 credits)
 - 3) **Cyber Security** for semester I & II (4 credits)
 - 4) **Skill Development :** Total 2 Skill Development Courses for semester III & IV (4 credits)
 - 5) **Projects** for semester IV (2 credits)
- M.Com. :**
- 1) **Certificate Courses :** Total 3 Certificate Courses from semester II, III & IV (6 credits)
 - 2) **Human Rights** for semester I (2 credits)
 - 3) **Cyber Security** for semester I & II (4 credits)
 - 4) **Skill Development :** Total 2 Skill Development Courses for semester III & IV (4 credits)
 - 5) **Projects** for semester IV (4 credits)
- M.Sc.:**
- 1) **Certificate Courses :** Total 2 Certificate Courses from semester II & III (4 credits)
 - 2) **Human Rights** for semester I (2 credits)
 - 3) **Cyber Security** for semester I & II (4 credits)
 - 4) **Skill Development :** Total 2 Skill Development Courses for semester III & IV (4 credits)
 - 4) **Projects** for semester IV (4 credits)
- M.Sc.(Comp.Sci.) :**
- 1) **Certificate Courses :** Total 2 Certificate Courses from semester II & III (4 credits)
 - 2) **Human Rights** for semester I (2 credits)
 - 3) **Cyber Security** for semester I & II (4 credits)
 - 4) **Skill Development :** Total 2 Skill Development Courses for semester III & IV (4 credits)
 - 5) **Industrial Training/Institutional Project (IT)** for semester IV (16 credits)
 - 6) **Industrial Training/Institutional Project (IT)** for
- M.Lib.I.Sci. :**
- 1) **Certificate Courses :** Total 2 Certificate Courses for semester I & II (4 credits)
 - 2) **Human Rights** for semester I (2 credits)
 - 3) **Cyber Security** for semester I & II (4 credits)

**Credit distribution structure for three/ four year Honours/
Honours with Research Degree Programme with Multiple Entry and Exit options**

Level	Semester	Major		Minor	OE	VSC, SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum.Cr./ Sem.	Degree/ Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	4- 6 (4+2)		-	2+2	VSC:2,SEC:2	AEC:2, VEC:2,IKS:2	CC:2	20-22	UG Certificate 40-44
	II	4- 6 (4+2)		2	2+2	VSC:2, SEC:2	AEC:2, VEC:2	CC:2	20-22	
	Cum Cr.	8-12	-	2	8	4+4	4+4+2	4	40-44	
Exit option: Award of UG Certificate in Major with 40-44 credits and an additional 4 credits core NSQF course/Internship OR Continue with Major and Minor										
5.0	III	6(4+2)- 8(2*4)		4	2	VSC:2,	AEC:2	FP:2CC:2	20-22	UG Diploma 80-88
	IV	6(4+2)- 8(2*4)		4	2	SEC:2	AEC:2	CEP: 2 CC:2	20-22	
	Cum Cr.	20-28		10	12	6+6	8+4+2	8+4	80-88	
Exit option; Award of UG Diploma in Major and Minor with 80-88 credits and an additional 4 credits core NSQF course/ Internship OR Continue with Major and Minor										
5.5	V	8(2*4)-10(2*4 +2)	4	4-6		VSC: 2- 4		FP/CEP:2	20-22	UG Degree 120-132
	VI	8(2*4)-10 (2*4 +2)	4	4				OJT :4	20-22	
	Cum Cr.	36-48	8	18-20	12	8-10 +6	8+4+2	8+6+4	120- 132	
Exit option: Award of UG Degree in Major with 120-132 credits OR Continue with Major and Minor										
6.0	VII	12-14 (2*4 +2*2 or 3*4+2)	4	RM:4					20-22	UG Honours Degree 160-176
	VIII	12-14 (2*4 +2*2 or 3*4+2)	4					OJT:4	20-22	

	Cum Cr.	60-76	16	18-20 +4	12	8-10 +6	8+4+2	8+6+8	160- 176	
Four Year UG Honours Degree in Major and Minor with 160-176 credits										
6.0	VII	8-10 (2*4 +2 or2*4)	4	RM:4				RP: 4	20-22	UG Honours with Research Degree 160-176
	VIII	8-10 (2*4 +2 or2*4)	4					RP: 8	20-22	
	Cum Cr.	52-68	16	18 -20 +4	12	8-10 +6	8+4+2	8+6+4+ 12	160- 176	
Four Year UG Honours with Research Degree in Major and Minor with 160-176 credits										

Distribution of Credits across Four Years Degree Programmes:

In general, for the four years' bachelor's degree programme, the distribution of credits will be as follows:

(a) Major (Core) Subject comprising Mandatory and Elective Courses:

- i. Minimum 50% of total credits corresponding to Three/Four - year UG Degree- Mandatory Courses offered in all Four years;
- ii. 2 credit course on Major Specific IKS shall be included under Major;
- iii. Elective courses of Major will be offered in the third and/or final year.
- iv. Vocational Skill Courses, Internship/ Apprenticeship, Field Projects, Research Projects connected to Major

(b) Minor Subject: 18-20 Credits

- i. The Minor subjects may be from the different disciplines of the same faculty of DSC Major (Core) or they can be from different faculty altogether.
- ii. The credits of Minor subjects shall be completed in the first three years of UG Programme.

(c) Generic/ Open Elective Courses (OE): 10-12 credits

- i. It is to be offered in I and/or II year

- ii. Faculty-wise baskets of OE shall be prepared by University/ Autonomous Colleges.
- iii. OE is to be chosen compulsorily from faculty other than that of the Major.

(d) Vocational and Skill Enhancement Courses (VSEC): 14-16 credits

- * Vocational Skill Courses (VSC): 8-10 credits, including Hands on Training corresponding to the Major and/or Minor Subject:

- i. To be offered in first three years;
- ii. Wherever applicable vocational courses will include skills based on advanced laboratory practicals of Major

- * Skill Enhancement Courses (SEC): 06 credits

- i. To be offered in I and II year;
- ii. To be selected from the basket of Skill Courses approved by University/ Autonomous Colleges

(e) Ability Enhancement Courses (AEC), Indian Knowledge System (IKS) and Value Education Courses (VEC): 14 Credits

AEC: 08 credits

- i. To be offered in I and II year
- ii. English: 04 Credits
- iii. Modern Indian Language: 04 credits
- iv. To be offered from the Basket approved by University / Autonomous College;

The focus for both languages should be on linguistic and communication skills.

* IKS: 2 Credits

- i. To be offered in I Year
- ii. Courses on IKS to be selected from the basket of IKS courses approved by University/ Autonomous Colleges

*VEC: 04 Credits

- i. To be offered in I year
- ii. Value Education Courses (VEC) such as Understanding India, Environmental Science/Education, and

Digital and Technological Solutions.

(f) Field Projects/ Internship/ Apprenticeship/ Community Engagement and Service corresponding to the Major (Core) Subject, Co-curricular Courses (CC) and Research Project

- * Internship/Apprenticeship corresponding to the Major (Core) Subject: 8 Credits
- * Field Projects/Community Engagement and Service corresponding to the Major (Core) Subject: minimum 4-6 credits
- * To be offered in II, and III years of UG Degree Programmes.
- * Co-curricular Courses (CC) such as Health and Wellness, Yoga education sports, and fitness, Cultural Activities, NSS/NCC and Fine/ Applied/ Visual/ Performing Arts: 8 credits
- * To be offered in I and/or II year
- *Research Projects: 12 credits
- *To be offered in the final year for 4 year Honours with Research UG Degree

The UGC Regulations, 2021 permit up to 40% of the total courses being offered in a particular programme in a semester through the **Online Learning Courses** offered through the **SWAYAM** platform and/or other State Level Common Platforms which can be developed in due course with the participation of different Universities/ HEIs.

**Credit distribution structure for Two Years/ One Year PG
(M.A./M.Sc./M.Com.) and Ph. D. Programme**

Year (2 Yr PG)	Level	Sem. (2 Yr)	Major		RM	OJT / FP	RP	Cum.Cr.	Degree
			Mandatory	Electives					
I	6.0	Sem I	12-14 (2*4+2*2 or 3*4+2)	4	4			20-22	PG Diploma(after 3 Yr Degree)
		Sem II	12-14 (2*4+2*2 or 3*4+2)	4		4		20-22	
Cum. Cr. For PGDiploma			24-28	8	4	4	-	40-44	
Exit option: PG Diploma (40-44 Credits) after Three Year UG Degree									
II	6.5	Sem III	12-14 (2*4+2*2 or 3*4+2)	4			4	20-22	PG DegreeAfter 3-Yr UG Or PG Degree after 4-Yr UG
		Sem IV	10-12 (2*4+2 or 3*4)	4			6	20-22	
Cum. Cr. for 1 Yr PGDegree			22-26	8			10	40-44	
Cum. Cr. for 2 Yr PGDegree			46-54	16	4	4	10	80-88	
2 Years -4 Sem. PG Degree (80-88 credits) after Three Year UG Degree or 1 Year -2 SemPG Degree (40-44 credits) after Four Year UG Degree									
	8.0		Course Work Min. 12(3*4)			Training in Teaching / Education/ Pedagogy: 4		16 + Ph. D. Work	Ph.D. inSubject

Abbreviations: Yr.: Year; Sem.: Semester; OJT: On Job Training; Internship/ Apprenticeship; FP: Field projects; RM: Research Methodology;

Research Project: RP; Cumulative Credits: Cum. Cr.

- (a) Credits offered per Semester will be a Minimum of 20 and a Maximum of 22. While minimum credits are mandatory as per National Credit Framework, the Universities can evolve the mechanism for providing Semester/ Levelwise credit attainment flexibility within the broad framework.
- (b) Under the One-year PG Diploma program, and two-year master's Degree program, the students must complete on-the-job training/internship of 04 credits during summer break, after completion of the second semester of the first year in the respective Major Subject.
- (c) The 4 Credits Research Methodology Component is mandatory in the First Year.
- (d) Since the Master's Programme is based on DSC Specialisation, the PG curricular framework will not include Minor Subject. Electives selected in the PG program may be **Relevant to OR Supportive of** the Major Subject chosen. The Statutory authorities of the University or Autonomous College can take a decision in this regard.
- (e) The students will have to undertake a research project of 4 credits in Semester III and a research project of 6 credits in Semester IV in the second year of the two-year master's degree program. This is also applicable to the students admitted to one year PG program after completion of four year UG Program.
- (f) Colleges already having permission and recognition for the PG degree programme along with UG degree programme in the same Major shall be automatically allowed to continue PG degree programme in the same Major without undergoing any additional procedures. Similarly, the colleges with approved PG programme and Ph.D. Research Centre in the same Major shall be automatically allowed to continue PG and Ph. D. Degree programme without undergoing any additional procedures.
- (g) The exit option at the end of one year of the Master's degree program will commence from AY 2024-25. Students who have joined a two-year Master's degree program may opt for exit at the end of the first year and earn a PG Diploma.
- (h) The PG Diploma may be awarded to a student provided they have earned the requisite credits in one year including on-the-job training of 04 credits during summer break, after completion of the second semester of the first year in the respective Major Subject.
- (i) The one-year Master's Degree Program will begin with effect from Academic Year 2027-28.
- (j) Re-entry to complete the PG degree, after taking the exit option, will be permissible up to 05 years from the date of admission to the PG program.
- (k) With regards to the Eligibility criteria and Procedure for admission to the Ph.D. Programme, Duration of the Ph.D. Programme, Eligibility and Allocation of Research Supervisor, Course Work (Credit requirements, number, duration, syllabus, minimum standards for completion), Research Advisory Committee and its Functions, Academic, research, administrative, and infrastructure requirements to be fulfilled by Colleges for getting recognition for offering Ph.D. Programme, Award of Ph. D. Degree etc, the Universities and Autonomous Colleges must comply UGC (Minimum Standards and Procedure for Award of Ph.D. Degree) Regulations, 2022, dated Nov. 7, 2022.

FIRST YEAR OF ARTS (F.Y.B.A.) 2023 Pattern

SECTION A : UNDER GRADUATE

पात्रता	खालील विषयांपैकी एक मुख्य (Major) विषय निवडावा.		
१२ वी कला अथवा तत्सम परीक्षा पास	१. मराठी ४. इतिहास ७. मानसशास्त्र १०. संरक्षणशास्त्र	२. हिंदी ५. राज्यशास्त्र ८. भूगोल ११. तत्वज्ञान	३. इंग्रजी ६. अर्थशास्त्र ९. समाजशास्त्र
	<p>* मुख्य Major स्तरावर निवडलेला विषय तीन / चार वर्षांपर्यंत कायम राहिल.</p> <p>* लघु Major व इतर स्तरावर निवडलेल्या विषयांची माहिती नंतर सविस्तरपणे देण्यात येईल.</p>		

F.Y.B.A. Marathi

Level	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/Se m	Degree/ Cum.Cr.
		Mandatory	Elective s							
4.5	I	UAMRMT111 (मराठी साहित्य : कथा) (4 credits)	--	--	UAMROE113 (भाषा आणि उपयोजित मराठी भाग १) (2 credits)	UAMRVSC115 मराठी भाषेचे सर्जनशील उपयोजन (2 credits)	UAENAEC1 (English) (2 credits)	CC1- (2 credits)	22	UG Certificate 44 credits
		UAMRMT112 (मराठी भाषेची प्राथमिक कौशल्ये) (2 credits)		UAMROE114 (भाषा आणि उपयोजित मराठी भाग २) (2credits)	UAMRSEC1- (मराठी व्याकरण स्वरूप विचार) (2 credits)	UAMRVEC1 (साहित्य आणि जीवनमूल्ये) (2 credits)				
				UAMRIKS (मानवविद्या व ललित कलांचा अभ्यास) (2 credits)						
	II	UAMRMT121 मराठी साहित्य : कविता (4 credits)	--	UAMRMNT123 भाषा आणि जीवन व्यवहार) (2 credits)	UAMROE124 व्यावसायिक लेखन) (2 credits)	UAMRVSC126 मराठी भाषेचे संगणकीय उपयोजन) (2 credits)	UAENAEC126 (title) (2 credits)	CC2- (2 credits)	22	
UAMRMT122— सूत्रसंचालन व कार्यक्रम संयोजन कौशल्ये) (2 credits)		UAMROE125 (आधुनिक व इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांसाठी लेखन (2 Credits)	UAMRSEC2 (प्रयोगाधिष्ठित कलांचा अभ्यास (नाटक व चित्रपट) (2 credits)	UAVEC2 (साहित्य आणि समाजभान) (2 credits)						
	Cum Cr.	12	--	2	8	8	10	4	44	

F.Y.B.A. Hindi

Level	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/ Sem	Degree/ Cum. Cr.	
		Mandatory	Electives								
4.5	I	UAHNMT111 Adhunik Hindi Katha Evam Kavyasahitya-1 (4 credits)	--	--	UAHNOE11 Hindi Sahitya aur Cinema -1 (2 credits)	UAHNVSC114 Nivedan Kaushal - Siddhant aur Swarup (2 credits)	UAENAEC116 English (2 Credit)	CC1 (2 credits)	22	UG Certifica te 44 credits	
		UAHNMT112 Prayojanmulak Hindi-1 (2 credits)			Hindi Sahitya aur Cinema - 2 (2 credits)	UASEC115 Anuvad : Siddhant aur Swarup (2 credits)	UAVEC1 Sahitya Aur Manavtavad (2 credits)				
						UAHNIKS- Aadikalin Hindi Sahitya (2 credits)					
	II	UAHNMT121 Adhunik Hindi Katha Evam Kavyasahitya-2 (4 credits)	--	UAHNMNT123 Pataktha Lekhan (2 credits)	UAHNOE124 Jansanchar Madhyam aur Hindi - 1 (2 credits)	UAHNVSC125 Nivedan Kaushal : Pratyaksh Vyavahar (2 credits)	UAENAEC126 Anuvad : Pratyaksh Vyavahar (2 credits)	CC2 (2 credits)	22		
		UAHNMT122 Prayojanmulak Hindi-2 (2 credits)			Jansanchar Madhyam aur Hindi - 1 (2 credits)	UASEC2---(title)--- (2 credits)	UAVEC2 Sahitya Aur Nitimulya (2 credits)				
	Cum Cr.	12	--	2	8	8	10	4	44		

F.Y.B.A. English

Level	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/Se m	Degree/ Cum.C r.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	UAENMT111: Poetry and Minor Forms of English Literature – I (4 credits)	--	--	UAENOE113: English for Practical Purposes – I (2 credits)	UAENVSC115: Effective Communication in English and Personality Development – I (2 credits)	UAENAEC116: Functional English – I(2 credits)	UACC1: CC1 (2 credits)	22	UG Certificate 44 credits
		UAENMT112: Phonology of English – I (2 credits)			UAENOE114: Basic English Grammar – I	UAASEC1: Writing Skill – I (2 credits)	UAVEC1: Gender Studies – I (2 credits)	UAENIKS: Beginning of English Studies in India (2 credits)		
	UAENMT121: Poetry and Minor Forms of English Literature – II (4 credits)	--	UAENMNT123: An Outline of Literatures in English (2 credits)	UAENOE124: English for Practical Purposes – II (2 credits)	UAENVSC126: Effective Communication in English and Personality Development – II (2 credits)	UAENAEC127: Functional English – II (2 credits)	UACC2: CC2 (2 credits)	22		
	UAENMT122: Phonology of English – II (2 credits)			UAENOE125: Basic English Grammar – II	UAASEC2: Writing Skill – II (2 credits)	UAVEC2: Gender Studies – I (2 credits)				
Cum Cr.		12	--	2	8	8	10	4	44	

F.Y.B.A. History

Level	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/ Sem	Degree/ Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	UAHSMT111 Political History of Early India from c. 600 BC to 187 BC (4 credits)	--	--	UAHSOE113 Early Indian Social Organization c 2500 BC to C.600 BC)- (2 credits)	UAHSVSC115 (Tourism Management) (2 credits)	UAENAEC116 English (2 credits)	CC1- (2 credits)	22	UG Certifica te 44 credits
		UAHSMT112 Political History of Early India from c. 187 BC to c. 550 AD) (2 credits)			UAHSOE114 Early Indian Social Organization c 600 BC to C.700 AD)- (2 credits)	UASEC1-(Ancient Indian Architecture)-(2 credits)	UAVEC1 (History of Science and Technology Early India, 1) (2 credits) UAHSIKS (Indigenous History Writing Tradition)- (2 credits)			
	II	UAHSMT121 (Political History of Early India from c. 550 AD to 750 AD)— (4 credits)	--	UAHSMNT123 Prehistory and Proto-history of India)- (2 credits)	UAHSOE124- -Religious systems of Early India c. 2500 BC to c.600 BC (2 credits)	UAENVSC125 Travel Agency and Tour Business)- (2 credits)	UAENAEC126 English (2 credits)	CC2- (2 credits)	22	
		UAHSMT122 (Political History of Early Mediaeval Northern India)- (2 credits)			UAHSOE125 Religious systems of Early India c. 600 BC to c.700 AD (2 credits)	UASEC2 (Ancient Indian Numismatics)- (2 credits)	UAVEC2 (History of Science and Technology Early India, 2)- (2 credits)			
Cum Cr.		12	--	2	8	8	10	4	44	

F.Y.B.A. Political Science

Level	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/ Sem	Degree/ Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	UAPOMT 111: INTRODUCTI TO POLITICAL SCIENCE (4 credits)	--	--	UAPOOE113: CONCEPETS IN POLITICAL SCIENCE (2 credits)	UAPOVSC115: POLITICAL CAMPAIGN MANAGEMENT (2 credits)	UAENAEC-I (English) (2 credit)	CC1 (2 credit)	22	UG Certifica te 44 credits
		UAPOMT 112 PRINCIPLES IN POLITICAL SCIENCE (2 credits)			UAPOOE114: POLITICAL SOCIOLOGY (2 credits)	UAPOSEC116: MEDIA AND POLITICS (2 credits)	UAPOVEC1: VALUES IN INDIAN FREEDOM STRUGGLE (2 credits)			
						UAPOIKS1 ARTHASHASTRA: ANCIENT INDIAN POLITICAL SCIENCE (2 credits)				
	UAPOMT121: POLITICAL THEORY (4 credits)	--	UAPOMNT123: CONSTITUTIO NAL MECHANISM IN INDIA (2 credits)	UAPOOE124: POLITICAL LEADERSHIP DEVELOPMENT (2 credits)	UAPOVSC126: POLITICAL JOURNALISM (2 credits)	UAENAEC-II (English) (2 credit)	CC2 (2 credit)	22		
UAPOMP122: PRINCIPLES IN PUBLIC ADMINISTRAT ION (2 credits)			UAPOOE125: ACTIVE CITIZENSHIP (2 credits)	UAPOSEC2 PSEPHOLOGY (2 credits)	UAPOVEC2: INTRODUCTION TO INDIAN CONSTITUTION (2 credits)					
Cum Cr.		12	--	2	8	8	10	4	44	

F.Y.B.A. Economics

Level	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/Se m	Degree/ Cum.C r.	
		Mandatory	Elect ives								
4.5	I	UAECMT111: Introduction to Micro Economics I (4 credits)	--	--	UAECO113: Indian Economy I (2 credits)	UAECVSC115: Introduction to Financial Markets I (2 credits)	UAENAEC1 English (2 credits)	CC1 (2 credits)	22	UG Certificate 44 credits	
		UAECMT112: History of Economic Thought I (2 credits)			UAECO114: Public Finance I (2 credits)	UAECSEC1: Financial Planning and Portfolio Management I (2 credits)	UAECVECI Environmental Economics I (2 credits)				
	II	UAECMT121: Introduction to Macro Economics (4 credits)	--	UAECMNT123 : Fundamentals of Banking (2 credits)	UAECO124: Indian Economy II (2 credits)	UAECVSC126: Introduction to Financial Markets II (2 credits)	UAENAEC2 English (2 credits)	CC2 (2 credits)	22		
		UAECMT122: History of Economic Thought II (2 credits)			UAECO125: Public Finance II (2 credits)	UAECSEC2 Financial Planning and Portfolio Management II (2 credits)	UAECVEC2: Environmental Economics II (2 credits)				
			12	--	2	8	8	10	4		44

F.Y.B.A. Psychology

Level	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/Sem	Degree/Cum. Cr.	
		Mandatory	Electives								
4.5	I	UAPSMT111 Foundation of Psychology I (4 credits)	--	--	UAPSOE113 Theories of Personality (2 credits)	UAPSVSC115 Assessment of Personality-4 Tests (2 credits)	UAENVEC117 English (2 credits)	CC-1 (2 credits)	22	--	
		UAPSMT112 Positive Psychology I (2 credits)			UAPSOE114 Applied Psychology I (2 credits)	UAPSSEC116 Health Promotion Life Skills (2 credits)	UAPSVEEC118 Ethics in Psychological Testing (2 credits)				
	II	UAPSMT121 Foundation of Psychology II (4 credits)	--	UAPSMNT123 Stress Management (2 credits)	UAPSOE124 Understanding of Self (2 credits)	UAPSVSC126 Assessment of Intelligence-4 Tests (2 credits)	UAENAEC128 English (2 credits)	CC-2 (2 credits)	22		
		UAPSMT122 Positive Psychology II (2 credits)			UAPSOE125 Applied Psychology II (2 credits)	UAPSSEC127 Basic Counselling Skills (2 credits)	UAPSVEEC128 Moral Values & Mental Health (2 credits)				
	Cum Cr.		12	--	2	8	8	10	4		44

F.Y.B.A. Geography

Level I	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/Se m	Degree/ Cum.C r.	
		Mandatory	Electives								
4.5	I	UAGGMT111: Physical Geography (4 credits)	--	--	UAGGOE113: Principles of Remote Sensing-I (2 credits)	UAGGVSC115: Land Surveying (2 credits)	UAENAEC-I (English) (2 credit)	CC1 (2 credit)	22	UG Certifica te 44 credits	
		UAGGMP112: Practical in Physical Geography (2 credits)			UAGGOE114: Principles of Geoinformatics -I (2 credits)	UAGGSEC1: Fundamentals of Google Earth (2 credits)	UAGGVEC1: Environmental Pollution and Value Education (2 credits)				
	II	UAGGMT121: Human Geography (4 credits)	--	UAGGMNT123: Fundamentals of Geography (2 credits)	UAGGOE124: Principles of Remote Sensing-II (2 credits)	UAGGVSC126: Map Making in GIS (2 credits)	UAENAECI (English) (2 credit)	CC2 (2 credit)	22		
		UAGGMP122: Practical in Human Geography (2 credits)			UAGGOE125: Principles of Geoinformatics -II (2 credits)	UAGGSEC2 Fundamentals of Google Map (2 credits)	UAGGVEC2: Save The Earth (2 credits)				
	Cum Cr.	12	--	2	8	8	10	4	44		

F.Y.B.A. Sociology

Level	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/ Sem	Degree/Cu m.Cr.	
		Mandatory	Electives								
4.5	I	UASOMT111: Introduction to Sociology (4 credits)	--	--	UASOOE113: Basic Concepts in Sociology - I (2 credits)	UASOVSC115: Methods of Social Research (2 credits)	UAENAEC-I (English) (2 credit)	CC1 (2 credit)	22	UG Certificate 44 credits	
		UASOMT112: Social Institutions (2 credits)			UASOOE114: Work, Industry and Society -I (2 credits)	UASOSEC - 1: Basic in Social Research – I (2 credits)	UASOVEC1: NGO Management (2 credits) UASOIKS: Indian Social Reformer Thoughts (2 credits)				
	II	UASOMT121: Introduction to Sociology (4 credits)	--	UASOMNT 123: Media And Society (2 credits)	UASOOE124: Basic Concepts in Sociology - II (2 credits)	UASOVSC126: Academic Writing (2 credits)	UAENAEC-I (English) (2 credit)	CC2 (2 credit)	22		
		UASOMT122: Social Institutions (2 credits)			UASOOE125: Work, Industry and Society -II (2 credits)	UASOSEC - 2: Basic in Social Research – II (2 credits)	UASOVEC2: Proposal Writing for fund Raising (2 credits)				
	Cum Cr.		12	--	2	8	8	10	4		44

F.Y.B.A. Defence Studies

Level	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/Se m.	Degree/ Cum.Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	UADSMT111 Defence Organization of India Part-I (4 credits)	--	--	UADSOE113 Key Concept of National SecurityPart-I (2 credits)	UADSVSC115 Basics of Defence JournalismPart-I (2 credits)	UAENAEC1 (2 credits)	CC1 (2 credits)	22	UG Certificate 44 credits
		UADSMT112 Indian art of War post 1947 Part-I (2 credits)			UADSOE114 Maratha Military System Part-I (2 credits)	UADSSEC1 Basics of Cyber Security Part-I (2 credits)	UADSVEC1 Peace and Harmony Studies Part-I (2 credits)			
						UADSIKS Indian Military History (2 credits)				
	II	UADSMT121 Defence Organization of India Part-II (4 credits)	--	UADSMNT123 Maritime Security of India (2 credits)	UADSOE124 Key Concept of National Security Part-II (2 credits)	UADSVSC126 Basics of Defence Journalism Part-II (2 credits)	UAENAEC127 (2 credits)	CC2 (2 credits)	22	
		UADSMT122 Indian art of War post 1947 Part- II (2 credits)			UADSOE125 Maratha Military System Part-II (2 credits)	UADSSEC2 Basics of Cyber Security Part-II (2 credits)	UADSVEC2 Peace and Harmony Studies Part-II (2 credits)			
	Cum Cr.		12	--	2	8	8	10	4	

F.Y.B.A. Sanskrit

Level I	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/Se m	Degree/ Cum.C r.
		Mandatory	Electives							
4.5	I		--	--	UASAOE112 Self Management and Bhagavadgita) (2 credits)	-	UAENAEC114 (English) (2 credits)		06	UG Certifica te 44 credits
					UASAOE113 (Self Management and Bhagavadgita)- (2 credits)					
	II		--	UASAMNT121 (Sanskrit Pravesh) (2 credits)	UASAOE123 (Indian Mathematics) (2 credits)	-	UAENAEC114 (English) (2 credits)		08	
	Cum Cr.		--	2	8		4		14	

F.Y.B.A. Yoga

Level	Semester	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/Sem	Degree/Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	--	--	--	UAYOOE111 Foundation of Yoga I (2 credits)	--	--	UAYOOE113 Yoga for Health (2 credits)	06	--
		--			UAYOOE112 Yoga Practical I (2 credits)	--	--			
	II	--	--	UAYOMNT121 Yoga & Diet (2 credits)	UAYOOE122 Foundation of Yoga II (2 credits)	--	--	--	06	
		--			UAYOOE123 Yoga Practical II (2 credits)	--	--			
	Cum Cr.	--	--	02	08	--	--	02	12	

F.Y.B.A. Philosophy & Logic

Level	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/Se m	Degree/ Cum.C r.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	UAPHMT 111: INTRODUCTION TO PHILOSOPHY (4 credits)	--	--	UAPHOE113: TRADITIONAL LOGIC: SYLLOGISTIC REASONING (2 credits)	UAPHVSC115: YOG PHILOSOPHY-I (2 credits)	UAENAEC-I (English) (2 credit)	CC1 (2 credit)	22	UG Certificate 44 credits
		UAPHMT 112 ANCIENT INDIAN PHILOSOPHY- VEDIC & NON- VEDIC (2 credits)		UAPHOE114: PHILOSOPHY OF RELIGION (2 credits)	UAPHSEC116: ELEMENTS OF NON- FORMAL REASONING (2 credits)	UAPHVEC1: VALUES IN PRACTICAL LIFE-I (2 credits)				
				UAPHIS ANCIENT INDIAN PHILOSOPHICAL KNOWLEDGE (2 credits)						
	II	UAPHMT121: MORAL PHILOSOPHY (4 credits)	--	UAPHMNT123 TRADITIONA L LOGIC (2 credits)	UAPHOE124: INTRODUCTION tO METHODOLOGY (2 credits)	UAPHVSC126: YOG PHILOSOPHY-II - (2 credits)	UAENAECI (English) (2 credit)	CC2 (2 credit)	22	
		UAPHMP122: WESTERN PHILOSOPHY- THE PRESOCRATICS , SOPHISTS & SOCRATES (2 credits)		UAPHOE125: ISSUES IN APPLIED ETHICS (2 credits)	UAPHSEC127 PHILOSOPHICAL COUNSELLING (2 credits)	UAPHVEC1: VALUES IN PRACTICAL LIFE-II (2 credits)				
	Cum Cr.		12	--	2	8	8	10	4	

SECOND YEAR OF ARTS (S.Y.B.A.) 2022 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
एफ.वाय.बी.ए. पूर्ण पास किंवा ए.टी.के.टी.	७	इंग्रजी पर्यावरणजागृती	<p>सूचना :</p> <ol style="list-style-type: none"> १. एफ.वाय.बी.ए. ला ऐच्छिक म्हणून घेतलेल्या पाच पेपर्स पैकी एक पेपरशी संबंधित विषय (स्पेशल) म्हणून निवडावा, त्याचे विशेष स्तरावराचे दोन आणि सामान्य स्तरावरचा एक असे तीन पेपर्स घ्यावेत. २. एफ.वाय.बी.ए. ला जर विषय घेतलेला नसेल तर तो विषय विशेष स्तरावर निवडता येणार नाही. ३. एफ.वाय.बी.ए. च्या उर्वरित चार पेपर्स पैकी आणखी दोन पेपर सामान्य स्तरावर घ्यावेत. असे एकूण ऐच्छिक पेपर्स घ्यावेत. ४. विशेष (Special) विषय कोणता असल्यास सामान्य स्तरावर कोणकोणत्या विषयांचे दोन पेपर्स घेता येतील याची माहिती खाली दिलेली आहे. ५. आपण निवडलेले विशेष विषयासमोर नमूद केलेल्या विषयापैकी कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावरील पेपर्ससाठी निवडावेत. ६. संस्कृत, तत्त्वज्ञान, तर्कशास्त्र व योगा हे विषय घेणाऱ्यांना जादा फी द्यावी लागेल. खालील पैकी एक स्पेशल विषय निवडावा. तोच विषय तृतीय वर्षासाठी कायम राहील.

स्पेशल विषय आणि त्यासोबत निवडावयाचे सामान्य स्तरावरचे इतर दोन पेपर / विषय	
स्पेशल विषय	सामान्य स्तरावर निवडावयाच्या दोन पेपर्ससाठी विषयांचे गट (कोणत्याही गटातून विषय निवडावा)
अ) मराठी किंवा हिंदी	मानसशास्त्र, राज्यशास्त्र, तर्कशास्त्र, अर्थशास्त्र, जनरल इंग्लिश, योगा, इतिहास, संरक्षणशास्त्र, भूगोल, समाजशास्त्र, तत्त्वज्ञान या विषयांपैकी प्रथम वर्षामध्ये असलेले कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावर निवडावे.
ब) मानसशास्त्र किंवा राज्यशास्त्र	मराठी, हिंदी, संस्कृत, अर्थशास्त्र, जनरल इंग्लिश, योगा, इतिहास, संरक्षणशास्त्र, भूगोल, समाजशास्त्र, तत्त्वज्ञान या विषयांपैकी प्रथम वर्षामध्ये असलेले कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावर निवडावे.
क) अर्थशास्त्र किंवा इंग्लिश	मराठी, हिंदी, संस्कृत, मानसशास्त्र, राज्यशास्त्र, तर्कशास्त्र, इतिहास, संरक्षणशास्त्र, भूगोल, समाजशास्त्र, तत्त्वज्ञान, या विषयांपैकी प्रथम वर्षामध्ये असलेले कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावर निवडावे.
ड) इतिहास किंवा संरक्षणशास्त्र	मराठी, हिंदी, संस्कृत, मानसशास्त्र, राज्यशास्त्र, तर्कशास्त्र, अर्थशास्त्र, जनरल इंग्लिश, योगा, भूगोल, समाजशास्त्र, तत्त्वज्ञान, या विषयांपैकी प्रथम वर्षामध्ये असलेले कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावर निवडावे.
ई) भूगोल किंवा समाजशास्त्र किंवा तत्त्वज्ञान	मराठी, हिंदी, संस्कृत, मानसशास्त्र, राज्यशास्त्र, तर्कशास्त्र, अर्थशास्त्र, जनरल इंग्लिश, योगा, इतिहास, संरक्षणशास्त्र या विषयांपैकी प्रथम वर्षामध्ये असलेले कोणतेही दोन विषय सामान्य स्तरावर निवडावे.

- टिप :**
- १) प्रत्येक थेअरी कोर्ससाठी तीन क्रेडिट्स आहेत.
 - २) पर्यावरण जागृती या कोर्ससाठी दोन क्रेडिट्स असून द्वितीय वर्षाच्या प्रथम सत्रामध्ये पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.
 - ३) द्वितीय वर्षाच्या प्रथम व द्वितीय सत्रामध्ये प्रत्येकी एक सर्टिफिकेट कोर्स पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.
 - ४) इतर महाविद्यालयातून या महाविद्यालयात येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना वरील प्रमाणे गुर्पिंग निवडता येत नसल्यास त्यांनी कार्यालयात परीक्षा विभागाशी संपर्क करावा.
 - ५) एस.वाय.बी.ए. ला पर्यावरण जागृती हा जादा कोर्स अनिवार्य आहे.
 - ६) एस.वाय.बी.ए. व टी.वाय.बी.ए. साठी स्पेशल विषयांची कमाल विद्यार्थी संख्या ४० एवढी राहिल.

S.Y.B.A. Sem. III (2022 Pattern)

Department	Semester - III		Semester - IV	
	Course Code	Course Title	Course Code	Course Title
Marathi	UAMR231	मराठी साहित्य: चरित्र आणि उपयोजित मराठी	UAMR241	मराठी साहित्य : आत्मकथन आणि उपयोजित मराठी
	UAMR232	साहित्य प्रकाराचा अभ्यास: नाटक	UAMR242	मराठी साहित्यातील विविध साहित्य प्रकार
	UAMR233	आधुनिक मराठी वाङ्मयचा इतिहास (इ. स. १८१८ ते १९२०)	UAMR243	आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (इ.स.१९२० ते २०००)
	UAMRSEC1	भाषिक कौशल्य- सूत्रसंचालन - १	UAMRSEC2	भाषिक कौशल्य- सूत्रसंचालन - २
Hindi	UAHN231	सामान्य हिंदी	UAHN241	सामान्य हिंदी
	UAHN232	काव्यशास्त्र	UAHN242	काव्यशास्त्र
	UAHN233	मध्ययुगीन काव्य तथा उपन्यास	UAHN243	मध्ययुगीन काव्य तथा नाटक
	UAHNSEC1	प्रयोजन मूलक हिंदी	UAHNSEC2	प्रयोजनमूलक हिंदी
English	UAEN231	Compulsory English	UAEN241	Compulsory English
	UAEN232	Study of English Language and Literature -I	UAEN242	Study of English Language and Literature -II
	UAEN233	Appreciating Drama-I	UAEN243	Appreciating Drama-II
	UAEN234	Appreciating Poetry-I	UAEN244	Appreciating Poetry-II
	UAENSEC1	Intermediate English Grammar	UAENSEC2	Intermediate English Vocabulary
Economics	UAEC231	Banking and Finance	UAEC241	Cooperation
	UAEC232	Micro Economics - I	UAEC242	Micro Economics - II
	UAEC233	Macro Economics - I	UAEC243	Macro Economics - II
	UAECSEC1	Stock Market Analysis - I	UAECSEC2	Stock Market Analysis - II
Geography	UAGG231	Geography of Disaster Management-I	UAGG241	Geography of Disaster Management-II
	UAGG232	Physical Geography of Maharashtra	UAGG242	Human Geography of Maharashtra
	UAGG233	Practical in Elements of Map and Surveying	UAGG243	Statistical Techniques in Geography
	UAGGSEC1	Fundamentals of Google Earth	UAGGSEC2	Research Methodology in Geography
History	UAHS231	Medieval India- Sultanate Period	UAHS241	Medieval India : Mughal Period
	UAHS232	History of the Marathas (1630-1707)	UAHS242	History of the Marathas:(1707-1818)
	UAHS233	History of the Modern World-I	UAHS243	History of the Modern World-Part - II
	UAHSSEC1	Art and Architecture of Early India	UAHSSEC2	Medieval Indian, Art and Architecture

Politics	UAPO231	Political Theory	UAPO241	Political Theory G
	UAPO232	Western Political Thought	UAPO242	Western Political Thought
	UAPO233	Political Sociology	UAPO243	Political Sociology
	UAPOSEC1	Basics of Indian Constitution	UAPOSEC2	Basics of Indian Constitution
Psychology	UAPS231	Social Psychology- I	UAPS241	Social Psychology-II
	UAPS232	Abnormal Psychology- I	UAPS242	Abnormal Psychology-II
	UAPS233	Growth and Development Psychology - I	UAPS243	Growth and Developmental Psychology-II
	UAPSSEC1	Health Psychology	UAPSSEC2	Health Promotion Life Skills
Sociology	UASO231	Population and Society	UASO241	Population And Society
	UASO232	Foundation of Sociological Thoughts	UASO242	Foundation of Sociological Thoughts
	UASO233	Indian Society: Issues and Problems	UASO243	Indian Society: Issues & Problems
	UASOSEC1	Basic in Social Research	UASOSEC2	Basic in Social Research
Defence Studies	UADS231A	(A) Military Geography	UADS241(A)	Military Geography OR
	UADS231B	(B) Geopolitics	UADS241(B)	Geopolitics
	UADS232	International Relations	UADS242	International Relations
	UADS233	India's Internal Security	UADS243	India's Internal Security
	UADSSEC1	Fire Safety	UADSSEC2	Fire Safety
Philosophy	UAPH231	Philosophy of Indian Saints	UAPH241	Philosophy of Indian Saints
	UAPH232	Indian and Western Philosophy	UAPH242	Indian & Western Philosophy
	UAPH233	Jain Philosophy	UAPH243	Jain Philosophy
	UAPHSEC1	Philosophical Counselling	UAPHSEC2	Research Methodology in Philosophy
Yoga	UAYO231	Yog vidya-I	UAYO241	Yog vidya-II
Sanskrit	UASA231	संस्कृत परिचय - १	UASA241	संस्कृत परिचय - २
Logic	UALO231	Symbolic Logic	UALO241	Symbolic Logic

टीप - एस.वाय.बी.ए. द्वितीय सत्रामध्ये स्पेशल विषयाचा १ प्रोजेक्ट (क्रेडिट - ४) पूर्ण करणे अनिवार्य आहे

THIRD YEAR OF COMMERCE (T.Y.B.Com.) 2019 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
एफ.वाय.बी.कॉम. पूर्ण पास किंवा एस.वाय.बी.कॉम. पूर्ण पास अथवा	६	1. Business Regulatory Framework (M.Law) 2. Advanced Accounting 3. International Economics	सूचना : १) ऑप्शनल ग्रुपमधील जो विषय आपणास एस.वाय.बी.कॉम. ला विशेष म्हणून निवडला असेल तोच विषय ग्रुप मधुनही निवडावा लागेल. २) त्या विषयाचे पेपर क्र. २ व क्र.३ असे दोन पेपर्स घ्यावेत.

T.Y.B.A. (Sem-V)

Subject	Courses	Code No.	Paper Title
	Comp. English	ENGCO3501	Compulsory English
English	English General P-3	ENGEN3502	Advanced Study of English Language and Literature
	English Spl. P- 3	ENGSP3503	Appreciating Novel
	English Spl. P- 4	ENGSP3504	Introduction to Literary Criticism
Marathi	Marathi General P-3	MARGEN3501	Adhunik Marathi Sahitya Prakarancha Abhyas (आधुनिक मराठी साहित्य प्रकारांचा अभ्यास)
	Marathi Spl. P- 3	MARSPL3502	Sahityavichar (साहित्यविचार)
	Marathi Spl. P- 4	MARSPL3503	Marathicha Bhashik Abhyas (Etihasik) (मराठी भाषिक अभ्यास (ऐतिहासिक))
Hindi	Hindi General P-3	HINGEN3501	Hindi Samanya (हिंदी सामान्य)
	Hindi Spl. P- 3	HINSPL3502	Hindi Sahitya Ka Itihas (हिंदी साहित्य का इतिहास)
	Hindi Spl. P- 4	HINSPL3503	Hindi Bhasha Ka Vikas (हिंदी भाषा का विकास)

Economics	Economics General P-3	ECOGEN3501	Economic Development and Planning-I
	Economics Spl. P- 3	ECOSPL3502	International Economics-I
	Economics Spl. P- 4	ECOSPL3503	Elementary Quantitative Technique-I
Political Science	Political Science General P-3	POLGEN3501	Political Ideologies
	Political Science Spl. P-3	POLSPL3502	Public Administration
	Political Science Spl. P-4	POLSPL3503	International Politics
History	History General P-3	HISGEN3501	History of the world in 20th Century (1914-1992) Part I
	History Spl. P-3	HISSPL3502	Introduction to History Part I
	History Spl. P-4	HISSPL3503	History of Asia in 20th Century (1914-1992) Part I
Geography	Geography General P-3	GEOGEN3501	Geography of Tourism-I
	Geography Spl. P-3	GEOSPL3502	Physical Geography of India
	Geography Spl. P-4	GEOSPL3503	Practical in Map Reading and Map Making
Psychology	Psychology General P-3	PSYGEN3501(A)	Organizational Psychology OR
		PSYGEN3501(B)	Applied Psychology I
	Psychology Spl. P-3	PSYSPL3502	Psychological Reasearch
	Psychology Spl. P-4	PSYSPL3603	Psychology Practical: Test
Defence Studies	Defence Studies General P-3	DEFGEN3501 (A)	Indias National Security in 21st Century OR
		DEFGEN3501 (B)	War and Contempory Warfare
	Defence Studies Spl. P-3	DEFSPL3502	International and Regional Organizations
	Defence Studies Spl. P-4	DEFSPL3503	Defence Economics

Subject	Courses	Code No.	Paper Title
Sociology	Sociology General P-3	SOCGEN3501	Work and Society / Crime and Society
	Sociology Spl. P-3	SOCSP3502	Social Research Methods
	Sociology Spl. P-4	SOCSP3503	Contemporary Indian Society
Philosophy	Philosophy General P-3	PHILGEN3501	Modern Indian Philosopher
	Philosophy Spl. P-3	PHILSPL3502	Indian & Western Philosophy
	Philosophy Spl. P-4	PHILSPL3503	Jain Philosophy
Yoga	Yoga General P-3	YOGGEN3501	Yoga Vidya - I
Logic	Logic General P-3	LOGGEN3501	LOGIC: Methodology of Social Science
Sanskrit	Sanskrit General P-3	SANGEN3501	Sanskrit Bhasha Prabodh - I

T.Y.B.A. (Sem-VI)

Subject	Courses	Code No.	Paper Title
English	Comp. English	ENGCO3601	Compulsory English
	English General P-3	ENGEN3602	Advanced Study of English Language and Literature
	English Spl. P- 3	ENGSP3603	Appreciating Novel
	English Spl. P- 4	ENGSP3604	Introduction to Literary Criticism
Marathi	Marathi General P-3	MARGEN3601	Adhunik Marathi Sahitya Prakarancha Abhyas (आधुनिक मराठी साहित्य प्रकारांचा अभ्यास)
	Marathi Spl. P- 3	MARSPL3602	Sahityavichar (साहित्यविचार)
	Marathi Spl. P- 4	MARSPL3603	Marathicha Bhashik Abhyas (Etahasik) (मराठी भाषिक अभ्यास (ऐतिहासिक))

Subject	Courses	Code No.	Paper Title
Hindi	Hindi General P-3	HINGEN3601	Hindi Samanya (हिंदी सामान्य)
	Hindi Spl. P- 3	HINSPL3602	Hindi Sahitya Ka Itihas (हिंदी साहित्य का इतिहास)
	Hindi Spl. P- 4	HINSPL3603	Hindi Bhasha Ka Vikas (हिंदी भाषा का विकास)
Economics	Economics General P-3	ECOGEN3601	Economic Development and Planning-II
	Economics Spl. P- 3	ECOSPL3602	International Economics-II
	Economics Spl. P- 4	ECOSPL3603	Elementary Quantitative Technique-II
Political Science	Political Science General P-3	POLGEN3601	Political Ideologies
	Political Science Spl. P-3	POLSPL3602	Public Administration
	Political Science Spl. P-4	POLSPL3603	International Politics
History	History General P-3	HISGEN3601	History of the world in 20th Century (1914-1992) Part II
	History Spl. P-3	HISSPL3602	Introduction to History Part II
	History Spl. P-4	HISSPL3603	History of Asia in 20th Century (1914-1992) Part II
Geography	Geography General P-3	GEOGEN3601	Geography of Tourism-II
	Geography Spl. P-3	GEOSPL3602	Human Geography of India
	Geography Spl. P-4	GEOSPL3603	Practical in Statistical Techniques
Psychology	Psychology General P-3	PSYGEN3601(A)	Organizational Psychology OR
	PSYGEN3601(B)	Applied Psychology II	
	Psychology Spl. P-3	PSYSPL3602	Experimental Psychology
	Psychology Spl. P-4	PSYSPL3603	Psychology Practical: Experiments

Defence Studies	General P-3 DEFGEN3601 (B)	DEFGEN3601 (A)	Indias National Security in 21st Century OR War and Contemporary Warfare
	Defence Studies Spl. P-3	DEFSPL3602	International and Regional Organizations
	Defence Studies Spl. P-4	DEFSPL3603	Defence Economics
Sociology	Sociology General P-3	SOCGEN3601	Work and Society / Crime and Society
	Sociology Spl. P-3	SOCSP3602	Social Research Methods
	Sociology Spl. P-4	SOCSP3603	Contemporary Indian Society
Philosophy	Philosophy General P-3	PHILGEN3601	Modern Indian Philosopher
	Philosophy Spl. P-3	PHILSPL3602	Indian & Western Philosophy
	Philosophy Spl. P-4	PHILSPL3603	Jain Philosophy
Yoga	Yoga General P-3	YOGGEN3601	Yoga Vidya - I
Logic	Logic General P-3	LOGGEN3601	LOGIC: Methodology of Social Science
Sanskrit	Sanskrit General P-3	SANGEN3601	Sanskrit Bhasha Prabodh - II

FIRST YEAR OF COMMERCE (F.Y.B.Com.) 2023 Pattern

पात्रता	अनिवार्य पेपर
१२ वी वाणिज्य अथवा तत्सम परीक्षा पास	1. Financial Accounting (4 Credit) 2. Principles of Marketing (2 Credit)

First Year of Commerce (2023 Pattern)

Level	Sem.	Major		Minor	OE	VSC, SEC, (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr/Sem	Degree/Cum.Cr.	
		Mandatory	Electives								
4.5	I	UCMT111 Financial Accounting I (4 Credits)	---	---	UCOE113 Entrepreneurship Development/ CPBE (4 credits)	UCVSC114 Financial Accounting I (P) (2 credits)	UCAEC115 A. English-I B. Marathi-I C. Hindi-I (2 credits)	UCCC1 NSS/NCC/Yoga/Cultural Activity/Sports (2 credits)	22	UG Certificate 44 credits	
		UCMT112 Principles of Marketing (2 Credits)				UCSEC1 Financial Literacy I (2 credits)					UCVEC1 E-Commerce-I (2 credits)
	II	UCMT121 Financial Accounting II (4 credits)	--	UCMNT123 Marketing Management/ Cost and Works Accounting/ Banking and Finance/ Business Statistics (2 credits)	UCOE124 Entrepreneurship Development/ CPBE (4 credits)	UCVSC125 Financial Accounting II (P) (2 credits)	UCAEC126 A. English-II B. Marathi-II C. Hindi-II (2 credits)	UCCC2 NSS/NCC/Yoga/Cultural Activity/Sports (2 credits)	22		
		UCMT122 Principles of Management (2 credits)				UCSEC2 Financial Literacy II (2 credits) (2 credits)					UCVEC2 E-Commerce-II (2 credits)
	Cum Cr.	12	--	2	8	8	10	4	44		

SECOND YEAR OF COMMERCE (S.Y.B.Com.) 2022 Pattern

Eligibility पात्रता	Total Paper एकूण पेपर	Compulsory Paper अनिवार्य पेपर	Optional Paper ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
एफ.वाय.बी.कॉम. पूर्ण पास किंवा ए.टी.के.टी.	७	1. Business Communication 2. Corporate Accounting 3. Business Economics (Macro) 4. Business Management 5. Elements of Company Law 6. Environmental Awareness	1. Cost and Work Accounting 2. Marketing management 3. Banking and Finance 4. Business Statistics सूचना : १. वरील चार स्पेशल विषयांमधून कोणत्याही एका विषयाची निवड करावी. २. वरीलप्रमाणे निवडलेल्या एका Special विषयाला तसेच बिझनेस कम्युनिकेशनच्या विषयाला प्रत्येकी २० गुणांचे प्रॅक्टिकल असेल.

S.Y.B. Com. (2022 Pattern)

Sem. III			Sem. IV		
B. Com.	Course Code	Course Title	Course Code	Course Title	
Commerce	UCBC231	Business Communication - I	UCBC241	Business Communication II	
	UCCA231	Corporate Accounting – I	UCCA241	Corporate Accounting II	
	UCBM231	Business Management – I	UCBE241	Business Economics II	
	UCECL231	Elements of Company Law - I	UCBM241	Business Management II	
	UCMM231(A)	Marketing Management – I	UCECL241	Elements of Company Law II	
	UCCWA231(B)	Cost and Works Accounting – I	UCMM241(A)	Marketing Management II	
	UCBF231(C)	Banking and Finance – I	UCCWA241(B)	Cost and Works Accounting II	
	UCBS231(D)	Business Statistics – I	UCBF241(C)	Banking and Finance II	
			UCBS241(D)	Business Statistics II	
			UCBCSEC3	Business Communication – II (Practical)	
			UCMMSEC4(A)	Marketing Management – II (Practical)	
			UCCWASEC4(B)	Cost and Works Accounting – II (Practical)	
			UCBFSEC4(C)	Banking and Finance – II (Practical)	
			UCBSSEC4(D)	Business Statistics – II (Practical)	

ए.टी.के.टी.		4. Auditing Taxation	अ) Marketing Management Paper 1 & 2 ब) Business Statistics Paper 2 & 3 क) Banking and Finance Paper 2 & 3 ड) Cost and Works Accounting Paper 2 & 3 ३) वरील प्रमाणे निवडलेल्या (Special) विषयाला तसेच ऑडिटिंग अॅण्ड टॅक्सेशन या विषयाला प्रत्येकी २० गुणांचे प्रॅक्टिकल असेल.
-------------	--	----------------------	--

- टीप - १) प्रत्येक थेअरी पेपरसाठी तीन क्रेडिट आहेत.
२) तृतीय वर्षाच्या प्रथम व द्वितीय सत्रामध्ये प्रत्येकी एक सर्टिफिकेट कोर्स पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.

Sem. III**Sem. IV**

Code No.	Paper Title	Code No.	Paper Title
Compulsory Subjects		Compulsory Subjects	
COMBRF3501	Business Regulatory Framework-I	COMBRF3601	Business Regulatory Framework- II
COMAA3502	Advanced Accounting - I	COMAA3602	Advanced Accounting - II
COMIE3503	International Economics - I	COMIE3603	International Economics - II
COMA3504	Auditing	COMT3604	Taxation
Special Subjects		Special Subjects	
COMMM3505A	Marketing Management - III	COMMM3605A	Marketing Management - V
COMCWA3505B	Cost and Works Accounting - III	COMCWA3605B	Cost and Works Accounting - V
COMBF3505C	Banking and Finance - III	COMBF3605C	Banking and Finance - V
COMBS3505D	Business Statistics - III	COMBS3605D	Business Statistics - V
COMMM3506A	Marketing Management - IV	COMMM3606A	Marketing Management - VI
COMCWA3506B	Cost and Works Accounting - IV	COMCWA3606B	Cost and Works Accounting- VI
COMBF3506C	Banking and Finance - IV	COMBF3606C	Banking and Finance – VI
COMBS3506D	Business Statistics - IV	COMBS3606D	Business Statistics - VI

FIRST YEAR OF SCIENCE (F.Y.B.Sc.) 2023 Pattern

पात्रता	खालील विषयांपैकी एक मुख्य (Major) विषय निवडावा		
१२ वी कला अथवा तत्सम परीक्षा पास	1. Physics	2. Chemistry	3. Mathematics
	4. Statistics	5. Botany	6. Zoology
	7. Microbiology	8. Electronics	9. Computer Science
	10. Environmental Science		
	<ul style="list-style-type: none"> • मुख्य (Major) स्तरावर निवडलेला विषय तीन / चार वर्षांपर्यंत कायम राहिल. • लघु (Minor) व इतर स्तरावर निवडलेल्या विषयांची माहिती नंतर सविस्तरपणे देण्यात येईल. 		

F.Y.B.Sc. - Botany

Level	Semester	Major		Minor	GE/OE	VSC, SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr./Sem.	Degree/Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	USBTMT111: Diversity of Cryptogams USBTMT112: Industrial Botany-I USBTMP113: Botany Practical-I Credits-2+2+2	-	--	USBTOET114: Floriculture USBTOET115: Horticulture Credit- 2+2	USBTSECP1: Organic Farming USBTVSCP1: Fruit Processing Industries (Preparation of Jam, Jelly, Squash, Pickles, Candy etc.) Credit- 2+2	USENAECT1: English – I USBTIKST1: Botany in Ayurveda USBTVECT1: Environmental Science Credit- 2+2+2	USBTCC1: NSS/NCC/Yoga/Cultural Activity/Sports Credit-2	22	UG Certificate 44
	II	USBTMT121: Diversity of Phanerogams USBTMT122: Industrial Botany-II Credits-2+2+2	-	USBTMNT121: Gardening and Nursery Management Credits-2	USBTOET124: Economic Botany USBTOET125: Seed Technology Credit- 2+2	USBTSECP2: Mushroom Cultivation USBTVSCP2: Plant Tissue Credit- 2+2	USENAECT2: English – II USBTVECT2: Digital and Technological Credit- 2+2	USBTCC2: NSS/NCC/Yoga/Cultural Activity/Sports Credit-2	22	
		USBTMP123: Botany Practical-II Credits-2+2+2								
	Cum Cr.	12	-	2	8	8	10	4	44	

Exit option: Award of UG Certificate in Major with 44 credits and an additional 4 credits core NSQF course/ Internship OR Continue with Major and Minor

F.Y.B.Sc. - Statistics

Level	Semester	Major		Minor	GE/OE	VSC, SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr./ Sem.	Degree/ Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	USSTMT111: Descriptive Statistics – I	--	--	USSTOET114: Basic Statistics - I	USSTSECP1: Statistical Computing Using R - I	USENAECT1: English - I	USSTCC1: NSS/NCC/ Yoga/ Cultural Activity/ Sports	22	UG Certificate 44
		USSTMT112: Discrete Probability and Probability Distributions – I			USSTOET115: Applied Statistics - I	USSTVSCP1: Introduction to MS-Excel	USSTIKST1: Statistics for Everyone	USSTVECT1: Environmental Science		
	USSTMP113: Statistics Practical – I									
	II	USSTMT121: Descriptive Statistics – II	--	USSTMNT121: Exploratory Data Analysis - I	USSTOET124: Basic Statistics - II	USSTSECP2: - Statistical Computing Using R - II	USENAECT2: English – II	USSTCC2: NSS/NCC/ Yoga/Cultural Activity/Sports	22	
		USSTMT122: Discrete Probability and Probability Distributions – II			USSTOET125: Applied Statistics - II	USSTVSCP2:A dvanced MS-Excel	USSTVECT2: Digital and Technological Solutions			
		USSTMP123: Statistics Practical – II								
		Credits-2+2+2		Credits-2	Credit- 2+2	Credit- 2+2	Credit- 2+2	Credit- 2	44	
		Cum Cr.	12	--	2	8	8	10	4	44
Exit option: Award of UG Certificate in Major with 44 credits and an additional 4 credits core NSQF course/ Internship OR Continue with Major and Minor										

F.Y.B.Sc. - Chemistry

Level	Semester	Major		Minor	GE/OE	VSC, SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr./ Sem.	Degree/ Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	USCHMT111: Physical and Inorganic Chemistry – I USCHMT112: Organic and Inorganic Chemistry – I USCHMP113: Chemistry Practical – I [Credit -2+2+2]	--	--	USCHOET114: Chemical and Fire Safety- I USCHOET115: Chemistry in daily life - I [Credit- 2+2]	USCHSECP1: Organic Qualitative Analysis USCHVSCP1 : Computation in Chemistry-I [Credit- 2+2]	USENAECT1: English - I USCHIKST1: Introduction to Agricultural Chemistry USCHVECT1: Environmental Chemistry and Pollution [Credit- 2+2+2]	USCHCC1: NSS/NCC/ Yoga/Cultural Activity/ Sports [Credit- 2]	22	UG Certificate 44
	II	USCHMT121: Physical and Inorganic Chemistry – II USCHMT122: Organic and Inorganic Chemistry – II USCHMP123: Chemistry Practical – II [Credit -2+2+2]	--	USCHMNT121 :Basic Analytical Chemistry - I [Credit-2]	USCHOET124: Chemical and Fire Safety- II USCHOET125: Chemistry in daily life - II [Credit- 2+2]	USCHSECP2: -Inorganic Qualitative Analysis USCHVSCP2 : Computation in Chemistry-II [Credit- 2+2]	USENAECT2: English – II USCHVECT2: Introduction to Dairy Chemistry [Credit- 2+2]	USCHCC2: NSS/NCC/ Yoga/Cultural Activity/ Sports [Credit- 2]	22	
	Cum Cr.	12	--	2	8	8	10	4	44	
Exit option: Award of UG Certificate in Major with 44 credits and an additional 4 credits core NSQF course/ Internship OR Continue with Major and Minor										

F.Y.B.Sc. - Mathematics

Level	Semester	Major		Minor	GE/OE	VSC, SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr./ Sem.	Degree/ Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	USMTMT111: Algebra USMTMT112: Calculus USMTMP113: Practical based on USMTMT111 and USMTMT112 Credits-2+2+2		--	USMTOET114: Basic Mathematics I USMTOET115: Applied Mathematics I Credit- 2+2	USMTSECP1: Scilab and Maxima software-I USMTVSCP1: Introduction to GeoGebra Software Credit- 2+2	USENAECT1: English – I USMTIKST1: Foundations of Mathematics USMTVECT1: Environmental Science Credit- 2+2+2	USMTCC1: NSS/NCC/Yoga/ Cultural Activity/Sports Credit- 2	22	UG Certificate 44
	II	USMTMT121: Geometry USMTMT122: Calculus and Differential Equations USMTMP123: Practical based on USMTMT121 and USMTMT122 Credits-2+2+2		USMTMNT121 : Financial Mathematics Credits-2	USMTOET124: Basic Mathematics II USOET125: Applied Mathematics II Credit- 2+2	USMTSECP2: Scilab and Maxima software-II USMTVSCP2: Advanced Geogebra Software Credit 2+2	USENAECT2: English – II USMTVECT2: Digital and Technological Solutions Credit 2+2	USMTCC2: NSS/NCC/Yoga/C ultural Activity/Sports Credit- 2	22	
	Cum Cr.	12	-	2	8	8	10	4	44	
Exit option: Award of UG Certificate in Major with 44 credits and an additional 4 credits core NSQF course/ Internship OR Continue with Major and Minor										

F.Y.B.Sc. - Zoology

Level	Semester	Major		Minor	GE/OE	VSC, SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr./ Sem.	Degree/ Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	USZLMT111:- Animal Systematics & Diversity-I USZLMT112: Fundamental of Cell Biology USZLMP113: Zoology Practical – I Credits-2+2+2		--	USZLOET114: Aquarium maintenance USZLOET115 : Vermiculture Credit- 2+2	USZLSECP1: Medical Laboratory Technology-I USZLVSCP1:- Biological Techniques-I Credit- 2+2	USENAECT1: English – I USZLIKST1: Animal Diversity Conservation in Indian Culture US--VECT1: Environmental Science Credit- 2+2+2	USZLCC1: NSS/NCC/Yoga /Cultural Activity/Sports Credit- 2	22	UG Certificate44
	II	USZLMT121: Animal Systematics & Diversity-II USZLMT122: Genetics USZLMP123: Zoology Practical – II Credits-2+2+2		USZLMNT121: Apiculture Credits-2	USZLOET124: Agricultural Pests & their control USZLOET125: Poultry Science Credit- 2+2	USZLSECP2: Medical Laboratory Technology -II USZLVSCP2: Biological Techniques-II Credit- 2+2	USENAECT2: English – II USZLVECT2: Digital and Technological Solutions Credit- 2+2	USZLCC2: NSS/NCC/Yoga /Cultural Activity/Sports Credit- 2	22	
	Cum Cr.	12	-	2	8	8	10	4	44	
Exit option: Award of UG Certificate in Major with 44 credits and an additional 4 credits core NSQF course/ Internship OR Continue with Major and Minor										

F.Y.B.Sc. - Physics

Level	Semester	Major		Minor	GE/OE	VSC, SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr./ Sem.	Degree/ Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	USPHMT111: Mechanics and Properties of Matter USPHMT112: Electromagnetics USPHMP113: Physics Practical – I Credits-2+2+2		-	USPHOE114: Astronomy –I (आकाशाशी जडले नाते - भाग १) USPHOE115: Renewable Energy Sources Credit- 2+2	USPHSECP1: Physics Workshop Skills USPHVSCP1: Applications of Internet of things Credit- 2+2	USPHAECT1: English – I USPHIKST1: The Big Bang and The Sages USPHVEC1 Environmental Science Credit- 2+2+2	USPHCC1: - NSS/NCC/Yoga/ Cultural Activity/Sports Credit- 2	22	UG Certificate 44
	II	USPHMT121: Heat and Thermodynamics USPHMT122: Physics Principles and Applications USPHMP123: Physics Practical – II Credits-2+2+2		USPHMNT121: Physics Paper – I Credits-2	USPHOE124: Astronomy -II (आकाशाशी जडले नाते - भाग २) USPHOE125: Physics for All Credit- 2+2	USPHSECP2: Electrical circuits and Network Skills USPHVSCP2: Solar PV System: Installation, Repairing and Maintenance Credit- 2+2	USPHAECT2: English – II USPHVECT2: Digital and Technological solutions Credit- 2+2	USPHCC2: NSS/NCC/Yoga/ Cultural Activity/Sports Credit- 2	22	
	Cum Cr.	12	-	2	8	8	10	4	44	

Exit option: Award of UG Certificate in Major with 44 credits and an additional 4 credits core NSQF course/ Internship OR Continue with Major and Minor

F.Y.B.Sc. - Electronics

Level	Semester	Major		Minor	GE/OE	VSC, SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr./Sem.	Degree/Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	USELMT111: Basic Electronics and Network Theorems USELMT112: Fundamentals of Digital Electronics USELMP113: --- Electronics Practical Credits-2+2+2	--	--	USELOET114:Basic Electronics-I USELOET115:Applied Electronics-I Credit- 2+2	USELSECP1: Electronic Component Testing USELVSCP1: Introduction of Circuit Simulator-I Credit- 2+2	USENAECT1:English – I USELIKST1:General Electronics US--VECT1: Environmental Science Credit- 2+2+2	USCC1: NSS/NCC/Yoga /Cultural Activity/Sports Credit- 2	22	UG Certificate 44
	II	USEMT121: Semiconductor Devices & Circuits USELMT122: Digital Electronic Circuits USELMP123: Electronics Practical Credits-2+2+2	--	USELMNT121:Introduction to Electronic Devices Credits-2	USELOET124:Basic Electronics-II USELOET125:Applied Electronics-II Credit- 2+2	USELSECP2: Designing of Experimental Electronic Systems USELVSCP2: Introduction of Circuit Simulator-II Credit- 2+2	USENAECT2: English – II US--VECT2: Digital and Technological Solutions Credit- 2+2	USCC2: NSS/NCC/Yoga /Cultural Activity/Sports Credit- 2	22	
	Cum Cr.	12	-	2	8	8	10	4	44	
Exit option: Award of UG Certificate in Major with 44 credits and an additional 4 credits core NSQF course/ Internship OR Continue with Major and Minor										

F.Y.B.Sc. - Microbiology

Level	Semester	Major		Minor	GE/OE	VSC, SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr./ Sem.	Degree/ Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	USMIMT111: Introduction to Microbiology USMIMT112: Basic Techniques in Microbiology USMIMP113: Microscopy Credits-2+2+2		--	USMIOET114: Water Microbiology USMIOET115: Prevention of Diseases Credit- 2+2	USMISECP1: Microbiology laboratory techniques USMIVSCP1: - Agricultural Microbiology Credit- 2+2	USENAECT1: English – I USMIKST1: Ethno-Microbiology USMIVECT1: Environmental Science Credit- 2+2+2	USMICC1: NSS/NCC/ Yoga/Cultural Activity/ Sports Credit- 2	22	UG Certificate 44
	II	USMIMT121: Bacterial cytology USMIMT122: Fundamental Microbiology USMIMP123: Techniques in Microbiology Credits-2+2+2		USMIMNT121: Microbial diseases Credits-2	USMIOET124: Food Microbiology USMIOET125: Biofertilizer production Credit- 2+2	USMISECP2: Hematology USMIVSCP2: Numerical skills for Biology Credit- 2+2	USENAECT2: English – II USMIVECT2: Digital and Technological Solutions Credit- 2+2	USMICC2: NSS/NCC/ Yoga/Cultural Activity/ Sports Credit- 2	22	
	Cum Cr.	12	-	2	8	8	10	4	44	

Exit option: Award of UG Certificate in Major with 44 credits and an additional 4 credits core NSQF course/ Internship OR Continue with Major and Minor

F.Y.B.Sc. - Environmental Science

F.Y.B.Sc. - Environmental Science

Level	Semester	Major		Minor	GE/OE	VSC, SEC (VSEC)	AEC, VEC, IKS	OJT, FP, CEP, CC, RP	Cum. Cr./ Sem.	Degree/ Cum. Cr.
		Mandatory	Electives							
4.5	I	USESMT111: Fundamentals of Environmental Science – I USESMT112: Fundamentals of Environmental Biology – I USESMP113: Practical based on USESMT111 and USESMT112 Credits-2+2+2	--	--	USESOET114: Environmental Disasters and Management USESOET115: Women, Youth and Environment Credit- 2+2	USESECP1: Chemical and Environmental Safety USESVCPI1: EIA Process Credit- 2+2	USESNAECT1: English - I USESIKST1: Environmental Ethics and cultural values USESECT1: Sustainable Development Credit- 2+2+2	USESCC1: NSS/NCC/ Yoga/Cultural Activity/ Sports Credit- 2	22	UG Certificate 44
		USESMT121: Fundamentals of Environmental Science – II USESMT122: Fundamentals of Environmental Biology – II USSTMP123: Practical based on USESMT121 and USESMT122 Credits-2+2+2	--	USESMNT121: Geographical Information System Credits-2	USESOET124: Environment and Sustainable Agriculture USESOET125: Public Initiatives for Environmental Management Credit- 2+2	USESECP2: Biodiversity Assessment and Ecosystem Services USESVCPI2: Remote Sensing Credit- 2+2	USESNAECT2: English – II USESVECT2: Waste Disposal Techniques Credit- 2+2	USESCC2: NSS/NCC/ Yoga/Cultural Activity/ Sports Credit- 2	22	
	Cum Cr.	12	--	2	8	8	10	4	44	

Exit option: Award of UG Certificate in Major with 44 credits and an additional 4 credits core NSQF course/ Internship OR Continue with Major and Minor

SECOND YEAR OF SCIENCE (S. Y.B.Sc.) 2022 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
एफ.वाय.बी.एस्सी पूर्ण पास अथवा एफ.वाय.बी.एस्सी. ए.टी.के.टी.	थेअरी ३ x २ = ६ प्रॅक्टिकल्स = ३ मराठी/इंग्रजी = १ एकूण = १०	अ) इंग्रजी अथवा मराठी ब) पर्यावरण जागृती	<p>सूचना</p> <p>१. एफ.वाय.बी.एस्सी.ला घेतलेल्या चार विषयांपैकी तीन विषय असणारा पुढीलपैकी कोणताही एक गट घेता येईल. २. प्रत्येक विषयाचे दोन थेअरी पेपर्स व एक प्रॅक्टिकल पेपर असेल. गणिताचे तीन थेअरी पेपर्स असतील. ३. या तीन विषयाबरोबर मराठी किंवा इंग्लिश हा विषय घ्यावा लागेल.</p> <p>गट</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Physics, Chemistry & Mathematics 2. Physics, Mathematics & Statistics 3. Physics, Electronics & Statistics 4. Physics, Mathematics & Electronics 5. Chemistry, Statistics & Mathematics 6. Chemistry, Physics & Statistics 7. Mathematics, Statistics & Electronics 8. Chemistry, Botany & Zoology 9. Botany, Zoology & Microbiology 10. Botany, Zoology & Environmental Science <p>Environmental Science पर्यावरणशास्त्र) या विषयासाठी मर्यादित जागा असून हा विषय विनाअनुदानित आहे.</p>

टिप : १) प्रत्येक थेअरी पेपरसाठी तीन क्रेडीट व प्रॅक्टिकल पेपरसाठी दोन क्रेडीट आहेत.

२) प्रथम व द्वितीय सत्रामध्ये एक सर्टिफिकेट कोर्स पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.

S.Y.B.Sc. (2022 Pattern)

Department/ Subject	Semester - III	
	Course Code	Course Title
Marathi	USMR 231(A)	मराठी विज्ञान कथा साहित्य OR
English	USEN231(B)	English (Optional)
Environmental Awareness	EVA231	Environmental Awareness
Chemistry	USCH231	Physical and Analytical Chemistry-I
	USCH232	Organic and Inorganic Chemistry- I
	USCH233	Practical-III
Physics	USPH231	Mathematical Methods of Physics-I
	USPH232	Electronics/ Instrumentation
	USPH233	Practical-III
Mathematics	USMT231	Calculus of Several Variables
	USMT232	Laplace Transform & Fourier Series
	USMT233	Practical-III
Statistics	USST231	Statistical Techniques-1
	USST232	Continuous Probability Distributions-1
	USST233	Practical-III
Botany	USBT231	Taxonomy of Angiosperms
	USBT232	Plant Physiology
	USBT233	Practical-III
Zoology	USZL231	Animal Systematics and Diversity-III
	USZL232	Applied Zoology-1
	USZL233	Practical-III
Microbiology	USMB231	Bacterial Systematics and Physiology
	USMB232	Fundamental of Soil & Industrial
	USMB233	Practical-III
Electronics	USEL231	Linear Integrated Circuits and

Semester - IV		
Course Code	Course Title	
USMR241(A)	व्यवहारिक मराठी व उपयोजित मराठी	OR
USEN231(B)	Optional English - II	
-	-	
USCH241	Physical and Analytical Chemistry-II	
USCH242	Organic and Inorganic Chemistry-II	
USCH243	Chemistry Practicals-IV	
USPH241	Oscillations, waves, and Sound	
USPH242	Optics	
USPH243	Practical-IV	
USMT241	Vector Calculus	
USMT242	Linear Algebra	
USMT243	Practical-IV	
USST241	Statistical Techniques - II	
USST242	Continuous Probability Distribution- II	
USST243	Practical-IV	
USBT241	Anatomy and Embryology	
USBT242	Plant Ecology	
USBT243	Practical-IV	
USZL241	Animal Systematics & Diversity-IV	
USZL242	Applied Zoology-II	
USZL243	Practical-IV	
USMB241	Bacterial genetics	
USMB242	Air and water microbiology	
USMB243	Practical-IV	
USEL241	Sensors and Instrumentation	

		Applications
	USEL232	Digital Circuit Design
	USEL233	Practical-III
Environmental Science	USES231	Natural Resources
	USES232	Environmental Pollution-I
	USES233	Practical-III

USEL242		Communication Systems
USEL243		Practical-IV
USES241		Solid and Hazardous Waste Management
USES242		Environmental Pollution-II
USES243		Practical-IV

THIRD YEAR OF SCIENCE (T.Y.B.Sc.) 2019 Pattern

पात्रता	एकूण पेपर	अनिवार्य पेपर	ऐच्छिक पेपर आणि ते निवडताना घ्यावयाची काळजी
एफ.वाय.बी. एस्सी. पूर्ण पास आणि एस.वाय. बी.एस्सी. पास अथवा ए.टी.के.टी.	थेअरी 3 x 2 = 6 प्रॅकटीकल्स = 3 एकूण = 9	नाही	सूचना : १) एस.वाय.बी.एस्सी. ला घेतलेल्या तीन विषयांपैकी कोणताही एक विषय मुख्य म्हणून घ्यावा लागेल. २) मुख्य विषयाचे प्रत्येक सेमिस्टरला थेअरीचे सहा पेपर्स आणि वर्षभर तीन प्रॅक्टिकल कोर्स असतील. ३) या महाविद्यालयात अनुदानित विभागात पुढील आठ विषय मुख्य स्तरावर विद्यार्थ्यांना उपलब्ध आहेत. ४) प्रत्येक विषयाच्या जागा मर्यादित असल्यामुळे गुणवत्तेनुसार पसंतीचा मुख्य विषय प्राप्त होईल. मुख्य विषय : 1) Physics 2) Chemistry 3) Botany 4) Zoology 5) Microbiology 6) Statistics 7) Mathematics 8) Electronics 9) Environmental Science (विना अनुदानित)

- टीप - १) प्रत्येक थेअरी पेपरसाठी तीन क्रेडिट व प्रॅक्टिकल पेपरसाठी दोन क्रेडिट आहेत.
२) प्रथम सत्रामध्ये एक सर्टिफिकेट कोर्स पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.

Sem. V & IV

Subject	Semester	Paper Code	Title of Paper	
Statistics	V	STAT3501	Distribution Theory	
		STAT3502	Statistical Inference- I	
		STAT3503	Sampling Methods	
		STAT3504	Design of Experiments	
		STAT3505	C- Programming	
		STAT3506 (A)	Introduction to Stochastic Processes	OR
		STAT3506 (B)	Actuarial Statistics	
		STAT3507	Statistics Practical- I	
		STAT3508	Statistics Practical- II	

		STAT3509	Statistics Practical- III	
Statistics	VI	STAT3601	Introduction to Regression Analysis	
		STAT3602	Statistical Inference- II	
		STAT3603	Statistical Quality Control and Reliability	
		STAT3604	Operations Research	
		STAT3605	Statistical Computing Using R- Software	
		STAT3606 (A)	Official Statistics	OR
		STAT3606 (B)	Biostatistics	
		STAT3607	Statistics Practical- IV	
		STAT3608	Statistics Practical- V	
		STAT3609	Project	
Chemistry	V	CHEM 3501	Physical Chemistry- I	
		CHEM 3502	Inorganic Chemistry-I	
		CHEM 3503	Organic Chemistry-I	
		CHEM 3504	Analytical Chemistry-I	
		CHEM 3505	Industrial Chemistry-I	
		CHEM 3506 (A)	Nuclear Chemistry- I	OR
		CHEM 3506 (B)	Polymer Chemistry-I	OR
		CHEM 3506 (C)	Introduction to Biochemistry and Molecular Biology-I	OR
		CHEM 3506 (D)	Environmental and Green Chemistry-I	OR
		CHEM 3506 (E)	Agriculture Chemistry	OR
		CHEM 3506 (F)	Synthesis of Nanomaterials and Nano toxicology	
		CHEM 3507	Physical Chemistry Practical-I	
		CHEM 3508	Inorganic Chemistry Practical- II	
		CHEM 3509	Organic Chemistry Practical – III VI	

		CHEM 3601	Physical Chemistry- II
		CHEM 3602	Inorganic Chemistry-II
		CHEM 3603	Organic Chemistry-II
		CHEM 3604	Analytical Chemistry-II
		CHEM 3605	Industrial Chemistry-II
Chemistry	VI	CHEM 3606 (A)	Nuclear Chemistry- II OR
		CHEM 3606 (B)	Polymer Chemistry-II OR
		CHEM 3606 (C)	Introduction to Biochemistry and Molecular Biology-II OR
		CHEM 3606 (D)	Environmental and Green Chemistry-II OR
		CHEM 3606 (E)	Dairy Chemistry OR
		CHEM 3606 (F)	Environmental Nanotechnology & Applications
		CHEM 3607	Physical Chemistry Practical-I OR Physical Chemistry Project
		CHEM 3608	Inorganic Chemistry Practical- II OR Inorganic Chem. Project
		CHEM 3609	Organic Chemistry Practical – III OR Organic Chem. Project
		Note – In Sem. VI it is mandatory for every student to select two practical papers and remaining one project paper.	
Zoology	V	ZOO 3501	Animal Systematics & Diversity-V
		ZOO 3502	Mammalian Histology
		ZOO 3503	Biochemistry
		ZOO 3504	Environmental Biology & Toxicology
		ZOO 3505	Parasitology
		ZOO 3506 (A)	Cell Biology OR
		ZOO 3506(B)	General Pathology
		ZOO 3507	Zoology Practical-I
		ZOO 3508	Zoology Practical-II

		ZOO 3509	Zoology Practical-III VI	
Zoology	VI	ZOO 3601	Biological Techniques	
		ZOO 3602	Mammalian Physiology & Endocrinology	
		ZOO 3603	Genetics & Molecular Biology	
		ZOO 3604	Organic Evolution	
		ZOO 3605	General Embryology	
		ZOO 3606 (A)	Medical Entomology Or	
		ZOO 3606 (B)	Public Health & Hygiene	
		ZOO 3607	Zoology Practical-I	
		ZOO 3608	Zoology Practical-II	
		ZOO 3609	Project	
Physics	V	PHY 3501	Mathematical Methods of Physics-II	
		PHY 3502	Classical Mechanics	
		PHY 3503	Optics	
		PHY 3504	Solid State Physics	
		PHY 3505	Atomic and Molecular Physics	
		PHY 3506 (A)	Elements of Material Science	OR
		PHY 3506 (B)	Renewable Energy Sources	OR
		PHY 3506 (C)	Physics and Technology of sensors	
		PHY 3507	Physics Practical -I	
		PHY 3508	Physics Practical -II	
		PHY 3509	Physics Project -I	
		Physics	VI	PHY 3601
PHY 3602	Quantum Mechanics			
PHY 3603	Statistical Physics			

Physics	VI	PHY 3604	Nuclear Physics
		PHY 3605	Electronics II / Advanced Electronics
		PHY 3606 (A)	Physics of Nanomaterials OR
		PHY 3606 (B)	Solar Energy Conversion Devices OR
		PHY 3606 (C)	Sensors and its Applications
		PHY 3607	Physics Practical -III
		PHY 3608	Physics Practical -IV
		PHY 3609	Physics Project - II
Microbiology	V	MICRO3501	Medical Microbiology-I
		MICRO3502	Genetics And Molecular Biology- I
		MICRO3503	Enzymology
		MICRO3504	Immunology – I
		MICRO3505	Fermentation Technology-I
		MICRO3506	Food and Dairy Microbiology
		MICRO3507	Microbiology Practical - I
		MICRO3508	Microbiology Practical – II
		MICRO3509	Microbiology Practical – III
Microbiology	VI	MICRO3601	Medical Microbiology-II
		MICRO3602	Genetics and Molecular Biology- II
		MICRO3603	Metabolism
		MICRO3604	Immunology – II
		MICRO3605	Fermentation Technology-II
		MICRO3606	Agricultural and Environmental Microbiology
		MICRO3607	Microbiology Practical - I
		MICRO3608	Microbiology Practical – II

		MICRO3609	Project
Botany	V	BOT 3501	Cryptogamic Botany (Algae, Fungi, Bryophytes & Pteridophytes)
		BOT3502	Spermatophyta and Palaeobotany
		BOT3503	Cell and Molecular Biology
		BOT3504	Industrial Botany
		BOT3505	Biostatistics
		BOT3506	Research Methodology
		BOT3507	Botany Practical - I
		BOT3508	Botany Practical - II
		BOT3509	Botany Practical - III
Botany	VI	BOT3601	Plant Physiology and Biochemistry
		BOT3602	Plant Biotechnology
		BOT3603	Genetics and Plant Breeding
		BOT3604	Plant Pathology
		BOT3605	Pharmacognosy
		BOT3606	Botanical Techniques
		BOT3607	Botany Practical - I
		BOT3608	Botany Practical - II
		BOT3609	Project
Electronics	V	ELE3501	Advanced Digital System Design using Verilog
		ELE3502	8051 Microcontroller
		ELE3503	Analog Circuit Design and Applications of Linear ICs
		ELE3504	Principles of Semiconductor Devices
		ELE3505	Fundamentals of 'C' Programming
		ELE3506	Optical Fiber Communication

Electronics	V	ELE3507	Electronics Practical - I
		ELE3508	Electronics Practical – II
		ELE3509	Electronics Practical – III
Electronics	VI	ELE3601	Advanced Communication Systems
		ELE3602	8051 'C' Programming and Embedded Systems
		ELE3603	Power Devices and Circuits
		ELE3604	Foundation of Nano Electronics
		ELE3605	Mathematical methods and Circuit Simulation Using MATLAB
		ELE3606	Industrial Automation
		ELE3607	Electronics Practical - I
		ELE3608	Electronics Practical – II
		ELE3609	Project
Mathematics	V	MAT3501	Metric Spaces
		MAT3502	Real Analysis I
		MAT3503	Group Theory
		MAT3504	Ordinary Differential Equation
		MAT3505	Operation Research
		MAT3506	Number Theory
		MAT3507	Mathematics Practical - I
		MAT3508	Mathematics Practical – II
		MAT3509	Mathematics Practical - III
Mathematics	VI	MAT3601	Complex Analysis
		MAT3602	Real Analysis II
		MAT3603	Ring Theory
		MAT3604	Partial Differential Equation

Mathematics	VI	MAT3605	Optimization Techniques
		MAT3606	Lebesgue Integration
		MAT3607	Mathematics Practical - I
		MAT3608	Mathematics Practical – II
		MAT3609	Project
Environmental Science	V	EVS 3501	Ecosystem Management
		EVS 3502	Wildlife Biology
		EVS 3503	Geoscience
		EVS 3504	Nature Conservation
		EVS 3505	Environmental Governance, Laws and Ethics
		EVS 3506	Environmental Biotechnology
		EVS 3507	Environmental Science Practical - I
		EVS 3508	Environmental Science Practical – II
Environmental Science	VI	EVS 3509	Environmental Science Practical – III
		EVS 3601	Climate Change
		EVS 3602	Analytical Methods
		EVS 3603	Sustainable Development
		EVS 3604	Environmental Statistics
		EVS 3605	Environmental Risk and Assessment Management
		EVS 3606	Environmental Economics And Audit
		EVS 3607	Environmental Science Practical - I
		EVS 3608	Environmental Science Practical – II
EVS 3609	Project		

SECTION B : POST GRADUATE**M.A. Marathi**

Intake Capacity 60

Eligibility for admission : Any graduate from any university, with minimum 50% marks**Highlight of department :**

* Aid PG department

* NET, SET Guidance Cell

* Research Centre

* Experienced and Highly Qualified Faculty

* Research Project

M.A. Marathi – I (2023 Pattern)

Level	Sem.	Major		Research Methodology (RM)	OJT/FP	R P	Cu m. Cr.	Degree
		Mandatory	Electives					
6.0	I	PAMRMT111: व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी – I (Credits 4)	PAMRET115 ग्रामीण साहित्य (Credits 4)	PAENRM116 Research Methodology in Marathi	--	--	22	PG Diploma (after 3 Year Degree)
		PAMRMT112: मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते १६००)(Credits 4)						
		PAMRMT113: भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक (Credits 4)						
		PAENMT114: संपादन आणि मुद्रितशोधन (Credits 2)						
	II	PAMRMT121 व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी - II (Credits 4)	PAMRET125 दलित साहित्य (Credits 4)	--	Credit 04	--	22	
		PAMRMT122 मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१६००-१८१८)- II(Credits 4)						
		PAMRMT123 भाषाविज्ञान : सामाजिक (Credits 4)						
		PAMRMT124 पटकथालेखन (Credits 2)						
Cum. Cr. For PG Diploma		28	8	4	4	--	44	

M.A. Marathi – II (2022 Pattern)

Semester	Course Code	Course Title	Semester	Course Code	Course Title
III	PAMR231	प्रसारमाध्यमे आणि साहित्यव्यवहार	IV	PAMR241	प्रसार माध्यमे आणि साहित्य व्यवहार
	PAMR232	साहित्य:समीक्षा व संशोधन		PAMR242	साहित्य संशोधन
	PAMR233	विशेष लेखकाचा अभ्यास (आधुनिक) लेखक- डॉ. सदानंद देशमुख		PAMR243	विशेष लेखकाचा अभ्यास :(आधुनिक) डॉ.सदानंद देशमुख
	PAMR234	वैचारिक साहित्य		PAMR244	साहित्याचा सामाजिक दृष्टीने अभ्यास.
	PAMRSEC1	भाषा आविष्काराची रूपे - १		PAENRP	Research Project
	PAMRSEC2	कथा लेखन कौशल्य - १		PAMRSEC1	भाषा आविष्काराची रूपे - २
			PAMRSEC2	कथा लेखन कौशल्य - २	
			SD	Skill Based Course	

Contact No. **Dr. Seema Naik Gosavi** (Head) Mob. No.**Dr. Mukta Ambhere** (PG Coordinator) Mob. No. 9822863620

M.A. Hindi**Intake Capacity** : 60(Aided) + 60 (Not Aided) : Total 120**Eligibility for admission** : Any graduate from any university, with minimum 50% marks**Highlight of department :**

* Aid PG department * NET, SET Guidance Cell * Research Centre * Experienced and Highly Qualified Faculty

M.A. Hindi _ I (2023 Pattern)

Level	Sem. (2 Yr)	Major		Research Methodology (RM)	OJT/FP	RP	Cum. Cr.	Degree
		Mandatory	Electives					
6.0	Sem-I	PAHNMT111 प्राचीन तथा मध्ययुगीन काव्य (अमीर खुसरो और रहीम) (Credit 04)	PAHNMT115 विशेष साहित्यकार - कबीर (Credit 04)	PAHNRM116 अनुसंधान प्रविधि (Credit 04)	--	--	22	PG Diploma (after 3 Year Degree)
		PAHNMT112 आधुनिक हिंदीकथा साहित्य (उपन्यास और कहानी) (Credit 04)						
		PAHNMT113 भारतीय साहित्यशास्त्र (Credit 04)						
		PAHNMT114 अनुवाद : स्वरूप एवं व्हावहार (Credit 02)						
	Sem-II	PAHNMT121 मध्ययुगीन हिंदी काव्य (जायसी, बिहारी, भूषण) (Credit 04)	PAHNMT125 विशेष विधा - हिंदी उपन्यास (Credit 04)	--	Credit 04	--	22	
		PAHNMT122 हिंदी नाटक और रंगमंच (Credit 04)						
		PAHNMT123 पाश्चात्य साहित्यशास्त्र (Credit 04)						
		PAHNMT124 पटकथा लेखन (Credit 02)						
Cum. Cr. For PG Diploma		28	8	4	4	--	44	

M.A. Hindi – II (2022 Pattern)

Semester	Course Code	Course Title	Semester	Course Code	Course Title
III	PAHN231	आधुनिक काव्य	IV	PAHN241	विशेष स्तर : आधुनिक काव्य - २
	PAHN232	भाषा विज्ञान		PAHN242	विशेष स्तर : भाषाविज्ञान
	PAHN233	हिंदी साहित्य का इतिहास		PAHN243	विशेष स्तर : हिंदी साहित्य का इतिहास (आधुनिक काल)
	PAHN234	आधुनिक हिंदी आलोचना		PAHN244	विशेष स्तर - वैकल्पिक : लोकसाहित्य OR विशेष स्तर - वैकल्पिक : अनुसंधान प्रविधि
	PAHNSEC1	अनुवाद: स्वरूप एवं व्यवहार		PAENRP	Research Project
	PAHNSEC2	जनसंचार माध्यमों में हिंदी		PAHNSEC1	अनुवाद : स्वरूप एवं प्रक्रिया
			PAHNSEC2	पटकथा लेखन	
			SD	Skill Based Course	

Contact No. **Dr. Pradip Sarvade** (Head) Mob. No. 9923601108**Dr. Pratibha Jawale** (PG Coordinator) Mob. No. 9860228322

M.A. English

Intake Capacity : 60

Eligibility for admission : Any graduate from any university, with minimum 50% marks

Specialization : English Literature and Language

Highlight of department :

- * Aid PG department
- * Research Centre
- * Experienced and Highly Qualified Faculty
- * A well equipped digital language lab
- * The English Literary Association
- * Certificate Courses of Effective Communication and Grammar in English

M.A. English - I (2023 Pattern)

Level	Sem.	Major		Research Methodology (RM)	OJT/F P	R P	Cum. Cr.	Degree
		Mandatory	Electives					
6.0	Sem-I	PAENMT111 English Literature from 1550-1798- I (Credits 4)	PAENET115 Literary Criticism and Theory - I OR PAENET115 Cultural Studies – I (Credits 4)	PAENRM116 Research Methodology in English	--	--	22	PG Diploma (after 3 Year Degree)
		PAENMT112 English Literature from 1798-2000- I (Credits 4)						
		PAENMT113 Contemporary Studies in English Language- I (Credits 4)						
		PAENMT114 History of English Literature – I (Credits 2)						
	Sem- II	PAENMT121 English Literature from 1550-1798- II (Credits 4)	PAENET125 Literary Criticism and Theory- I OR PAENET125 Cultural Studies – II (Credits 4)	--	Credit 04	--	22	
		PAENMT122 English Literature from 1798-2000- II (Credits 4)						
		PAENMT123 Contemporary Studies in English Language- II (Credits 4)						
		PAENMT124 History of English Literature – II (Credits 2)						
Cum. Cr. For PG Diploma		28	8	4	4	--	44	

M.A. English - II (2022 Pattern)

Semester	Course Code	Course Title	Semester	Course Code	Course Title
III	PAEN231	Indian Writings in English-I	IV	PAEN241	Indian Writings in English-II
	PAEN232	English Language and Literature Teaching-I		PAEN242	English Language and Literature Teaching-II
	PAEN233	Drama in English-I		PAEN243	Drama in English-II
	PAEN234	American Literature-I		PAEN244	American Literature-II
	PAENSEC1	Research Methodology in English-I		PAENRP	Research Project
	PAENSEC2	Research Methodology in English-II		PAENSEC1	Research Methodology in English-I
				PAENSEC2	Research Methodology in English-II
		SD	Skill Based Course		

Contact No. **Dr. Shashank Mane** (Head) Mob. No. 976386 5556

Dr. Sushil Deshmukh (PG Coordinator) Mob. No. 868984 0880

M.A. Economics**Intake Capacity** : 60 (Aided) + 60 (Non-Aided) : Total 120**Eligibility for admission** : Any graduate from any university, with minimum 50% marks**Highlight of department** :

* Aid PG department

* NET, SET Guidance Cell

* Research Centre

* Experienced and Highly Qualified Faculty

M.A. Economics - I (2023 Pattern)

Level	Sem.	Major		Research Methodology (RM)	OJT/FP	R P	Cum. Cr.	Degree
		Mandatory	Electives					
6.0	I	PAECMT111 Micro Economics I (Credit 04)	PAECET115 A. Indian Economic Policy I (Credit 04) B. Financial Institutions and Markets I (Credit 04) C. Quantitative Methods I (Credit 04)	PAECRM116 Research Methodology (Credit 04)	--	--	22	PG Diploma (after 3 Year Degree)
		PAECMT112 Public Finance I (Credit 04)						
		PAECMT113 International Economics I (Credit 04)						
		PAECMT114 History of Economic Thought I (Credit 02)						
	II	PAECMT121 Micro Economics II (Credit 04)	PAECET125 A. Indian Economic Policy II (Credit 04) B. Financial Institutions and Markets II (Credit 04) C. Quantitative Methods II (Credit 04)	--	Credit 04	--	22	
		PAECMT122 Public Finance II (Credit 04)						
		PAECMT123 International Economics II (Credit 04)						
		PAECMT124 History of Economic Thought II (Credit 02)						
Cum. Cr. For PG Diploma		28	8	4	4	--	44	

M.A. Economics - II (2022 Pattern)

Semester	Course Code	Course Title	Semester	Course Code	Course Title
III	PAEC231	Macro Economics-I	IV	PAEC241	Macro Economics - II
	PAEC232	Economics of Growth and Development-I		PAEC242	Economics of Growth and Development - II
	PAEC233	Agribusiness Economics		PAEC243	Agribusiness Economics – II
	PAEC234	Research Methodology		PAEC244	Modern Banking OR History of Economic thought
	PAECSEC1	Computer Application-I		PAENRP	Research Project
	PAECSEC2	Tourism Management-I		PAECSEC1	Computer Application-II
			PAECSEC2	Tourism Management-II	
			SD	Skill Based Course	

Contact Person : **Dr. Samadhan Patil (Head)** Mob. No. 8329981700

Dr. Chandrakant Kamble, (PG-Coordinator) Mob. No. 9405559884

M.A. History**Intake Capacity** :60**Eligibility for admission** Any graduate from any university, with minimum 50% marks**Highlight of department** * Aid PG department * NET, SET Guidance Cell * Experienced and Highly Qualified Faculty**M.A. History - I (2023 Pattern)**

Level	Sem.	Major		Research Methodology (RM)	OJT/FP	RP	Cum. Cr.	Degree
		Mandatory	Electives					
6.0	I	PAHSMT111 History and Its Theory (Credit 04)	PAHSET115 Social Background of Dalit Movement In Maharashtra (Credit 04)	PAHSRM116 Research Methodology (Credit 04)	--	--	22	PG Diploma (after 3 Year Degree)
		PAHSMT112 Evolution of Ideas and Institutions in Early India (Credit 04)						
		PAHSMT113 Maratha Polity (Credit 04)						
		PAHSMT114 Archaeology (Credit 02)						
	II	PAHSMT121 Approaches to History (Credit 04)	PAHSET125 History of Dalit Movement In Maharashtra (Credit 04)	-	Credit 04	--	22	
		PAHSMT122 Socio-Economic and Cultural History of Medieval India (1206-1857) (Credit 04)						
		PAHSMT123 Socio-Economic and Cultural History of the Maratha Period (Credit 04)						
		PAHSMT124 Numismatics (Credit 02)						
Cum. Cr. For PG Diploma		28	8	4	4	--	44	

M.A. History – II (2022 Pattern)

Semester	Course Code	Course Title	Semester	Course Code	Course Title
III	PAHS231	British Administrative Policies in India	IV	PAHS241	Modern Maharashtra :A History of Ideas(1818-1969)
	PAHS232	Intellectual History of Modern World		PAHS242	Debates in Indian Historiography
	PAHS233	Economic History of Modern India		PAHS243	World after World War II(1945-2000)
	PAHS234	Ancient and Medieval Civilization of the World		PAHS244	History of Modern India(1857-1971)
	PAHSSEC1	Numismatic		PAENRP	Research Project
	PAHSSEC2	Research Paper Writing		PAHSSEC1	Numismatic
			PAHSSEC2	Research Paper Writing	
			SD	Skill Based Course	

Contact Person : **Dr. Sandip Tardalkar**, (Head) Mob. No. 9822492446**Mr. Digambar Mohite**, (PG-Coordinator) Mob.No.7360230678

M.A. Political Science**Intake Capacity** : 60**Eligibility for admission** : Any graduate from any university, with minimum 50% marks**Highlight of department** * UGC - Fundamentals of Human Rights Course* NET, SET Guidance Cell

* Experienced and Highly Qualified Faculty

M.A. Political Science - I (2023 Pattern)

Level	Sem.	Major		Research Methodology (RM)	OJT/FP	RP	Cum. Cr.	Degree
		Mandatory	Electives					
6.0	I	PAPOMT111: Traditions in Political Thoughts (Credit 04)	PAPOET115: Modern Political Ideologies (Credit 04)	PAPORM116: Research Methodology in Political Science (Credit 04)	--	--	22	PG Diploma (after 3 Year Degree)
		PAPOMT112: Political Institutions in India(Credit 04)						
		PAPOMT113: India's Foreign Policy (Credit 04)						
		PAPOMT114: Political Leadership Development (Credit 02)						
	II	PAPOMT121: Comparative Political Analysis (Credit 04)	PAPOET125: Political Thought in Modern Maharashtra (Credit 04)	--	Credi t 04	--	22	
		PAPOMT122: Theory of International Politics (Credit 04)						
		PAPOMT123: Public Policy (Credit 04)						
		PAPOMT124: Ideal Citizenship (Credit 02)						
Cum. Cr. For PG Diploma		28	8	4	4	--	44	

M.A. Political Science - II (2022 Pattern)

Semester	Course Code	Course Title	Semester	Course Code	Course Title
III	PAPO231	Political Theory	IV	PAPO241	Political Thinking in Modern India
	PAPO232	Political Sociology		PAPO242	Political Process in India
	PAPO233	Issues in World Politics		PAPO243	Political Participation
	PAPO234	Indian Administration		PAPO244	Party System in India
	PAPOSEC1	Active Citizenship		PAENRP	Research Project
	PAPOSEC2	Quantitative Research Methods and Data Analysis		PAPOSEC3	Political Leadership Development
				PAPOSEC4	Quantitative Research Methods and Data Analysis
				SD	Skill Based Course

Contact Person :

Dr. Hanumant Phatak (Head) Mob. 703000 4488**Mr. Raja Pande** (PG-Coordinator) Mob. 94035 98416

M.Com. Master of Commerce**Intake Capacity** : 60 (Aided) + 60 (Non-Aided) : Total 120**Eligibility for Admission** : Bachelors degree from Savitribai Phule Pune University Pune or any other recognized University shall be held eligible to be admitted to M.Com. Course and Advanced Accounting as Principal subject for undergraduate level.**Highlights of Department:**

- Experienced and highly Qualified Staff
- Well Furnished Computer Lab
- Add On/COC courses
- * MoUs with Industries for Practical Knowledge sharing
- * Research Centre
- * Special guidance to CA/CS/CMA students and other Competitive exams

M.Com. - I (2023 Pattern)

Level	Sem.	Major		Research Methodology (RM)	OJT/FP	R P	Cum. Cr.	Degree
		Mandatory	Electives					
6.0	I	PCMT111 Management Accounting (Credit 04)	PCET115 A. Production and Operation Management(Credit 04) B. Advanced Cost Accounting (Credit 04) C. Marketing Techniques (Credits 04)	PCRM116 Research Methodology (Credit 04)	--	--	22	PG Diploma (after 3 Year Degree)
		PCMT112 Advanced Accounting (Credit 04)						
		PCMT113 Income Tax (Credit 04)						
		PCMT114 Strategic Management I(Credit 02)						
	II	PCMT121 Financial Analysis and Control (Credit 04)	PCET125 A. Financial Management (Credit 04) B. Costing Technique & Responsibility Accounting (Credit 04) C. Consumer Behaviour (Credits 04)	--	OJT/FP Credit 04	--	22	
		PCMT122 Specialized Areas in Accounting (Credit 04)						
		PCMT123 Business Taxation (Credit 04)						
		PCMT124 Strategic Management II (Credit 02)						
Cum. Cr. For PG Diploma		28	8	4	4	--	44	

M.Com. - II (2022 Pattern)

Semester	Course Code	Course Title	Semester	Course Code	Course Title
III	PCCO231	Business Finance	IV	PCCO241	Capital Markets and Financial Services
	PCCO232	Research Methodology for Business		PCCO242	Industrial Economic Environment
	PCCO233	Advanced Auditing		PCCO243	Recent Trends in Accounting
	PCCO234	Specialized Areas in Auditing		PCCO244	Recent Trends in Taxation and Auditing
	PCCOSEC1	Skill Development		PCCOSEC2	Skill Development

Contact Person :

Dr. Janardhan Pawar (Head) 8806789231**Dr. Niranjana Shah** (P. G. Coordinator) 9096236272

List of Certificate Courses**(2 Credits for each course)**

	Subcode	Course Title	Credit
1	CC-001	Marathi Vyakranswarupvichar	2
2	CC-002	Prashasnik Marathi	2
3	CC-003	Computer Introduction & Hindi	2
4	CC-004	Translation Diploma	2
5	CC-005	Basic English Grammar	2
6	CC-006	Effective Communication In English	2
7	CC-007	Introduction To German	2
8	CC-008	Human Right's	2
9	CC-009	Travel And Tourism	2
10	CC-010	Modi Script	2
11	CC-011	Basic Mathematics, Statistics And Reasoning For Economics	2
12	CC-012	Research Methodology (Social Sciences)	2
13	CC-013	Growth And Development Of Human Life Span	2
14	CC-014	Certificate Course In Yoga Education	2
15	CC-015	Psychological Counseling	2
16	CC-016	Strategic Leadership Development In Defence Studies	2
17	CC-017	Computer Geography	2
18	CC-018	Disaster Management	2
19	CC-019	Remote Sensing and GIS	2
20	CC-020	Modern Agronomy	2
21	CC-021	Post Harvest Management And Value Addition Of Fruits And Vegetables	2

22	CC-022	Seed Technology	2
23	CC-023	Gardening And Landscaping	2
24	CC-024	Food Safety Quality Management	2
25	CC-025	Bakery Technology	2
26	CC-026	Quality Control Of Milk & Milk Products	2
27	CC-027	Quality Control Techniques In Pharmaceutical, Food And Dairy Industries	2
28	CC-028	Basic Microbiology Laboratory Practices	2
29	CC-029	Research Methodology (Pg Micro.)	2
30	CC-030	Herpetology	2
31	CC-031	Ornithology	2
32	CC-032	Medical Diagnostics	2
33	CC-033	Biodiversity Conservation	2
34	CC-034	Instrumental Methods Of Chemical Analysis	2
35	CC-035	PCB & Analog Circuit Design	2
36	CC-036	Automation	2
37	CC-037	Renewable Energy Sources	2
38	CC-038	Statistics For Management Studies	2
39	CC-039	Quantitative Biology	2
40	CC-040	Research Methodology	2
41	CC-041	Basic Instrumentation Design	2
42	CC-042	Embedded System Design	2
43	CC-043	Pcb & Circuit Designing	2
44	CC-044	Programmable Logic Controllers	2
45	CC-045	Logical Reasoning & Numerical Ability	2
46	CC-046	Time Management	2

47	CC-047	Fundamentals Of Accounting & Banking	2
48	CC-048	Computer Basics	2
49	CC-049	Communication Skills And Personality Development	2
50	CC-050	Event Management	2
51	CC-051	Communication Skills And Personality Development	2
52	CC-052	Event Management	2
53	CC-053	Marketing Management Skills	2
54	CC-054	Advertising And Sales Promotion	2
55	CC-055	Time Management	2
56	CC-056	Fundamentals Of Accounting & Banking	2
57	CC-057	Computer Basics	2
58	CC-058	Office Automation	2
59	CC-059	Artificial Intelligence & Machine Learning	2
60	CC-060	Internet Awareness	2
61	CC-061	Java Programming	2
62	CC-062	Python Programming	2
63	CC-063	Bootstrap	2
64	CC-064	C' Programming	2
65	CC-065	Financial Data Processing And Analysis	2
66	CC-066E-	Filing Income Tax Return	2
67	CC-067	Application Of Excel In Logistic Management	2
68	CC-068	Tie And Dye	2
69	CC-069	Inventory Accounting With GST	2
70	CC-070	Computerized Accounting Practices Using Tally Software	2
71	CC-071	Office Presentation Using Ms-Office	2

72	CC-072	Accounts Writing And Book-Keeping	2
73	CC-073	Computer Application For Cost And Management Accountant	2
74	CC-074	Basic Python	2
75	CC-075	Basic SPSS	2
76	CC-076	Latex Software	2
77	CC-077	Scilab Software	2
78	CC-078	Sage Software For Linear Algebra	2
79	CC-079	Computer Application For CMA	2
80	CC-080	Soft Skills For Library And Information Science Professionals	2
81	CC-081	Ict Applications In Libraries And Information Science	2
82	CC-082	Understanding Cinema	2
83	CC-083	Basic Photography	2
84	CC-084	Basic Digital Marketing	2
85	CC-085	Anchoring Skill	2
86	CC-086	Natyaprashikshan	2
87	CC-087	KatthakCC-088 Guitar	2
88	CC-089	Cartoon And Caricature	2
89	CC-090	Tally Ace	2
90	CC-091	Tally Pro	2
91	CC-092	Koha Library Management Software	2
92	CC-093	Basic Computer Application In Library Science	2
93	CC-094	Abilities Skills And Healthy Attitudes	2
94	CC-095	Effective Communication And Personality Development	2
95	CC-096	Industrial Security	2
96	CC-097	Immunity And Health Care	2

97	CC-098	Network Marketing Skills	2
98	CC-099	Human Resource Planning And Development	2
99	CC-100	Entrepreneurship Development	2
100	CC-101	Import And Export	2
101	CC-102	Me, My World, My Mission	2
102	CC-103	Yoga Education	2
103	CC-104	Cost And Management Accounting	2
104	CC-105	MVC Using Asp.Net	2
105	CC-106	Advance Python Programming	2
106	CC-107	Office Administration	2
107	CC-108	Business Planning And Project Management	2
108	CC-109	Computer Aided Drug Designing	2
109	CC-110	Angular JS	2
110	CC-111	Stock Market Analysis	2
111	CC-112	National Level Games	2
112	CC-113	Road Safety	2
113	CC-114	Certificate Course In Banking	2
114	CC-115	Medical Diagnostics	2
115	CC-116	Mathematics For Life-Science	2
116	CC-117	Techniques In Molecular Biology	2
117	CC-118	Research And Publication Ethics	2
118	CC-500	Certificate Course Completed Out Of Campus	2

Contact Person: * **Dr. Ramchandra Sapkal** (Coordinator) Mob. No. 942118265 * **Dr. Samadhan Patil** (Asst. Coordinator – Arts Faculty) Mob. No- 8329981700 * **Dr. Milind Gajbhiye** (Asst. Coordinator –Science Faculty) Mob. No- 9049661272 * **Dr. Janardhan Pawar** (Asst. Coordinator – Commerce, & B.Voc.) Mob. No- 8087445457 * **Mr. Upendra Choudhari** (Asst. Coordinator – Computer Science Mob. No- 976345797 * **Mr. Rahul Shah** (Asst. Coordinator – BBA, BBA (CA) Mob. No- 9960979277

स्वायत्त परीक्षा पध्दती

१. पदवी बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी. आणि पदव्युत्तर एम.ए./एम.कॉम. या सर्व वर्गांची परीक्षा महाविद्यालय स्तरावर घेण्यात येईल.

Semester Examination Pattern

1) Continuous Internal Assessment (CIA)	: 40 Marks
2) End Semester Examination (ESE)	: 60 Marks
Total Marks	: 100 Marks

Methods/ Criterias of Continuous Internal Assessment : (40 Marks)

The Internal Continuous Assessment includes :

- 20 Marks for the Mid-Semester Examination.
- 15 Marks per paper will be awarded based on the performance in any one of the activities such as viva-voce, field visit, tutorials, home assignments, group discussion, project presentation etc.
- 05 Marks for the Overall Performance with attendance.

End Semester Examination (ESE) : (60 Marks) - The ESE will be conducted at the end of each semester.

Note :

1. Minimum Marks required for passing the Continuous Internal Assessment (CIA) : 12 Marks out of 40 Marks
2. Minimum Marks required for passing End Semester Examination (ESE) : 18 Marks out of 60 Marks
3. **Minimum Total Marks required for Combine passing (CIA + ESE) : 40 Marks out of 100 Marks**
Completion of Certificate Courses and Projects is mandatory for passing.

Online Admission Procedure

- **Read the prospectus very carefully provided on the college website. (Subject combination, Fees, Credit Structure, Rules and Regulations etc.)**
- Read the admission related Notices carefully on the college website.
- Visit the college website – **www.tccollege.org**
- Click on **Online Admission**
- Read the notices and schedule carefully **Notice & Schedule**
- Select **Admission Form**
- Click on **Senior College Application Form**
- If you are **regular** student fill in the information as per on previous year Identity Card and click on **verify information** button.
- If you are fresher or repeater student fill up your Personal details and **Click here to apply** button.
- Enter your information carefully in the form. Once the form is submitted you cannot modify.
- Submit the form
- After form submission you will get the fee challan details on the screen as well as on your mobile number as on the form.
- Pay fees by using given challan number
- After successful payment, download the application form from the website.
- After regular opening of the college, you have to submit print out of application form and Xerox copies of Mark-sheet, Leaving Certificate/Transfer Certificate, Migration Certificate, Cast Certificate, Domicile Certificate, Bank Passbook, Adhar Card, ID Size Photo etc.
- You will get roll number and identity card after regular opening of the college.
- प्रवेशच्या वेळी घेतलेले विषय परत बदलता येणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

प्रवेशाच्या वेळी सादर करावयाची कागदपत्रे

प्रवेशाच्या वेळी सादर करावयाची कागदपत्रे

अ) प्रथम वर्षातील प्रवेशाच्यावेळी

- १) १२वी अथवा तत्सम परीक्षेतील गुणपत्रकांची मूळप्रत आणि स्व-प्रमाणित झेरॉक्स प्रत मूळ गुणपत्रक पाहून परत केली जातील.
- २) हायस्कूल/महाविद्यालय सोडल्याच्या दाखल्याची मूळ प्रत व स्व-प्रमाणित केलेली झेरॉक्स प्रत.
- ३) पूर्णपणे भरलेला प्रवेश अर्ज.
- ४) पासपोर्ट साईजचे स्वतःचे काढलेले ४ रंगीत फोटो प्रवेश अर्जाबरोबर जोडावीत.
- ५) आर्थिकदृष्ट्या मागास विद्यार्थ्यांनी राजर्षि शाहू महाराज शिक्षण योजनेकरिता मागील वर्षाचा उत्पन्नाचा दाखला प्रवेश अर्जासोबत जोडावा.
- ६) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी जातीचा दाखला व मागील वर्षाचा उत्पन्नाचा दाखला प्रवेश अर्जासोबत जोडावा.
- ७) फी भरल्याचे चलन
- ८) आधारकार्ड झेरॉक्स
- ९) ABC (Academic Bank of Credit) ID
- १०) रहिवासी दाखला (Domicile Certificate)

ब) द्वितीय आणि तृतीय वर्षातील प्रवेशाच्या वेळी

- १) द्वितीय वर्षात प्रवेश घेताना प्रथम वर्षाच्या परीक्षेतील गुणपत्रिकेची मूळ व स्व-प्रमाणित झेरॉक्स प्रत. (मूळ प्रत पाहून परत केली जाईल.)
- २) तृतीय वर्षात प्रवेश घेताना प्रथम वर्षाच्या तसेच द्वितीय वर्षाच्या परीक्षेतील गुणपत्रिकांच्या मूळ व स्व-प्रमाणित केलेल्या एक-एक झेरॉक्स प्रत. (मूळ गुणपत्रिका पाहून परत केल्या जातील.)
- ३) आर्थिकदृष्ट्या मागास विद्यार्थ्यांनी राजर्षि शाहू महाराज शिक्षण योजनेकरिता मागील आर्थिक वर्षाचा तहसिलदाराचा उत्पन्नाचा दाखला.
- ४) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी जातीचे प्रमाणपत्र व बी.सी. स्कॉलरशिपचा नूतनीकरणाचा अर्ज Online पध्दतीने भरावा.
- ५) पूर्णपणे भरलेला प्रवेश अर्ज.
- ६) पासपोर्ट साईजचे स्वतःचे काढलेले ४ रंगीत फोटो प्रवेश अर्जाबरोबर जोडावेत.
- ७) फी भरल्याचे बँक चलन.

पात्रता अर्ज (इलिजिबिलिटी फॉर्म)

अ) पात्रता फॉर्म कोणासाठी आवश्यक

- १) पदवी व पदव्युत्तर या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांसाठी पात्रता फॉर्म भरणे आवश्यक आहे.
- २) पुणे विद्यापीठाशिवाय अन्य विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयातून येणाऱ्या व या महाविद्यालयात द्वितीय अथवा तृतीय वर्षात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी पात्रता फॉर्म भरणे आवश्यक आहे.

ब) पात्रता अर्ज कसा करावा ?

विद्यापीठाकडून पात्रता प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी ठराविक नमुन्यातील अर्ज महाविद्यालयातर्फे करावयाचा असतो. सदर अर्ज विद्यार्थी ग्राहक भांडार मध्ये उपलब्ध होतो. विद्यार्थ्यांनी तो अर्ज भरून निर्धारित मुदतीत महाविद्यालयाला सादर करणे अत्यावश्यक असते. अन्यथा लेट फी भरावी लागेल.

क) पात्रता अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे

- १) प्रथम वर्षासाठी प्रवेश घेताना जर महाराष्ट्राच्या एच.एस.सी. बोर्डाची गुणपत्रिका जोडली असेल तर त्या गुणपत्रिकेची झेरॉक्स प्रत.
- २) ज्या विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेत पासिंगचा उल्लेख नसतो. त्यांनी पासिंग किंवा डिग्री सर्टिफिकेट ची स्व-प्रमाणित झेरॉक्स प्रत जोडावी.
- ३) जे विद्यार्थी पुणे विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयातून या महाविद्यालयात नव्याने प्रवेश घेतात त्यावेळी त्यांनी पात्रता प्रमाणपत्रासाठी पुढील कागदपत्रे अर्जासोबत जोडणे आवश्यक आहे.
 - अ) पासिंग सर्टिफिकेटची मूळप्रत व त्याची स्व-प्रमाणित केलेली झेरॉक्स प्रत.
 - ब) मागील परीक्षेच्या गुणपत्रिकेची मूळप्रत व त्याची स्व-प्रमाणित केलेली झेरॉक्स प्रत.
 - क) डोमासाईल सर्टिफिकेट
 - ड) एल.सी. किंवा टी.सी. झेरॉक्स प्रत.
 - इ) आधारकार्ड झेरॉक्स

४) मायग्रेषन सर्टिफिकेट

पुणे विद्यापीठाव्यतिरिक्त इतर महाविद्यालयातून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी आपल्या पूर्वीच्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांमार्फत विहित नमुन्यातील अर्ज पूर्वीच्या विद्यापीठाकडे पाठवावा आणि मायग्रेषन सर्टिफिकेट ३० नोव्हेंबरपूर्वी या महाविद्यालयास पोहचेल अशी व्यवस्था करावी. त्यानंतर आणून दिल्यास विद्यापीठाच्या नियमानुसार प्रशासकीय जादा शुल्क भरावे लागेल.

५) खंड (गॅप) प्रतिज्ञापत्र

ज्या विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणात एक वर्ष अथवा त्यापेक्षा अधिक काळ खंड पडला असेल त्यांनी १० रुपयांच्या स्टॅम्प पेपरवर खंड प्रतिज्ञापत्र (गॅप अफिडेव्हिट) सादर करणे आवश्यक आहे.

- ६) आई व वडील दोघेही हयात नसल्यास सांभाळ करणाऱ्या व्यक्तीचे प्रतिज्ञापत्र, दत्तकपत्र, कोर्टाचा आदेश.
- ७) राष्ट्रीयकृत बँकेत विद्यार्थ्यांच्या नांवे खाते काढावे.

प्रवेश रद्द केले असता मिळणारा परतावा

- १) प्रथम सत्र सुरू झाल्यानंतर प्रवेश रद्द करण्यासाठी रितसर अर्ज मूळ चलनासह महाविद्यालयास दिल्यास विद्यापीठाने पुढील प्रमाणे निश्चित केलेल्या कपातीनुसार परतावा मिळेल.
- २) If a student chooses to withdraw from the program of study in which he is enrolled, the college/ institution concerned shall follow the following five-tier system for the refund of fees* remitted by the students.

शुल्क कपातीचे प्रमाण

Sr. No.	Percentage of Refund of Fees*	Point of time when notice of withdrawal of admission is given
1	100%	Within 10 days from the date of admission taken by the student concern
2	90%	After 10 days and before 15 days from the date of admission taken by the students concern
3	80%	After 15 days and before 20 days from the date of admission taken by the student concern
4	50%	After 20 days and before 30 days from the date of admission taken by the student concern
5	00%	After 30 days from the date of admission taken by the student concern

- Note :** 1) In case of Sr. No. (1) in the table above, the college/ institution concerned shall deduct all amount not more than 5% of the fees paid by the student, subject to a maximum of Rs. 5,000/- as processing charges from the refundable amount.
- 2) Fees shall be refunded by all college/ Institution to an eligible student within fifteen days from the date of receiving a written application form him/ her in this regards.

स्काॅलरशिप आणि फ्री शिप्स

सरकारतर्फे पदवीपूर्व वर्गातील विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या स्काॅलरशिप्स (शिष्यवृत्त्या)

- १) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना मिळणारी भारत सरकारची बी.सी. स्काॅलरशिप एस.सी., एस.टी. प्रवर्गासाठी उत्पन्नाची मर्यादा रु २,५०,०००/- आहे व एन.टी./ओ.बी.सी./एस.बी.सी. प्रवर्गासाठी उत्पन्नाची मर्यादा रु. १,५०,०००/- पर्यंत आहे.
- २) सैनिकांच्या मुलांना मिळणारी शिष्यवृत्ती
- ३) स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना मिळणारी फ्रीडम फायटर स्काॅलरशिप
- ४) भारत सरकारची नॅशनल मेरिट स्काॅलरशिप
- ५) राज्य सरकारची गव्हर्नमेंट ओपन मेरिट स्काॅलरशिप
- ६) अपंग विद्यार्थ्यांना मिळणारी शिष्यवृत्ती
- ७) भारत सरकारची हिंदी शिष्यवृत्ती (फक्त पदव्युत्तर वर्गासाठी)
- ८) जिल्हा परिषद क्रीडा शिष्यवृत्ती
- ९) एकलव्य शिष्यवृत्ती (फक्त पदव्युत्तर वर्गासाठी)
- १०) अल्पसंख्याक समाजातील गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांना केंद्र शासनाची शिष्यवृत्ती कमीत कमी ५० टक्के गुण व रु. २ लाखापेक्षा कमी उत्पन्न. सदर स्काॅलरशिपसाठी विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज करणे बंधनकारक आहे.
- ११) आर्थिक दुर्बल घटकांतील विद्यार्थ्यांना अर्थसहाय्य योजना
- १२) राजर्षी शाहू महाराज गुणवत्ता शिष्यवृत्ती (एन.टी./एस.सी./ओ.बी.सी./एस.बी.सी./एस.टी.)
- १३) सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती - जे विद्यार्थी बी.सी. स्काॅलरशिप/ फ्रिशिपसाठी पात्र नाहीत. असे विद्यार्थी या स्काॅलरशिपसाठी अर्ज करू शकतात. परंतु या स्काॅलरशिपसाठी अर्ज करण्यासाठी इयत्ता १२ वी पास झालेल्या विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता यादी संकेतस्थळावर टाकली जाते. यादीतील विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावा. या स्काॅलरशिपसाठी ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज करणे आवश्यक आहे.
- १४) प्रत्येक मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांने स्काॅलरशिप/फ्रिशिप चा फॉर्म ऑनलाईन भरणे आवश्यक आहे. फॉर्म ३१ ऑक्टोबर पूर्वी सादर करणे आवश्यक आहे. त्यानंतर आलेल्या अर्जाचा विचार केला जाणार नाही. जे विद्यार्थी मुदतीत ऑनलाईन फॉर्म भरणार नाहीत त्यांना महाविद्यालयाची संपूर्ण फी भरावी लागेल. फॉर्म ऑनलाईन न भरल्यास कोणतीही तक्रार चालणार नाही. संबंधितांनी याची नोंद घ्यावी.
- १५) स्काॅलरशिप अर्ज करण्यासाठी खालील कागदपत्रांची पूर्तता विद्यार्थ्यांने करणे आवश्यक असते.

१. गुणपत्रिकांची झेरॉक्स	२. शाळा सोडल्याचा दाखला	३. मागील वर्षाचा उत्पन्नाचा दाखला
४. जातीचा दाखला	५. वडीलांचा मृत्यू झालेला असल्यास मृत्यूचा दाखला	६. आधार लंकिंग स्लीप
७. डोमासाईल	८. आधारकार्ड झेरॉक्स	९. राष्ट्रीयकृत बँकेचे बँक पासबुक झेरॉक्स.
- १६) स्काॅलरशिप संबंधी वेळोवेळी लावलेल्या सूचना नोटीस बोर्डवर पाहाव्यात. तसेच स्काॅलरशिप संबंधी शंका, अडचणी असल्यास स्काॅलरशिप विभागात येवून विचाराव्यात.

सरकारतर्फे पदवीपूर्व वर्गातील विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या फ्रिशिप्स

- १) वार्षिक उत्पन्न रु. ८,००,०००/- असलेल्या पालकांच्या पाल्यांना मिळणारी राजर्षि शाहू महाराज शिक्षण शुल्क योजना (इ.बी.सी.) फी. माफी (उत्पन्नाचा दाखला तहसिलदाराचा असावा.)
- २) प्राथमिक माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षकांच्या मुला-मुलींना मिळणारी फी माफी (अनुदानित विद्यार्थ्यांना)
- ३) एन.टी., ओ.बी.सी., एस.बी.सी. प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. १,५०,००१/- च्या ते ८,००,०००/- पर्यंत आहे अशा विद्यार्थ्यांना फ्रिशिप मिळते. एस.सी., एस.टी. प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. २,५०,०००/- च्या पुढे आहे. अशा विद्यार्थ्यांना बी.सी. फ्रिशिप. अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना पुन्हा त्याच वर्गात प्रवेशासाठी कोणत्याही प्रकारची फ्रिशिप मिळणार नाही.
- ४) सैनिकांच्या मुलांना मिळणारी फी माफी. (अनुदानित विद्यार्थ्यांना)
- ५) सफाई काम करणाऱ्या पालकांच्या मुला-मुलींना मिळणारी फी माफी.
- ६) माजी सैनिकांच्या मुलांना मिळणारी फी सवलत.
- ७) ज्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. ८,००,०००/- पेक्षा जास्त आहे. त्यांनी बी.सी. फ्रिशिप साठी अर्ज करू नयेत. (एनटी, ओबीसी, एसबीसी, एस.सी./एस.टी. विद्यार्थ्यांना उत्पन्नाची अट नाही)
- ८) व्यावसायिक अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या (बी.एड., डी.एड., एल.एल.बी.) विद्यार्थ्यांना स्कॉलरशिप/ फ्रिशिपसाठी अर्ज करता येणार नाही.

विशेष सूचना

- १) विद्यार्थ्यांनी स्कॉलरशिप व फ्रिशिपचे अर्ज ऑनलाईन पध्दतीनेच भरणे आवश्यक आहे.
- २) पात्र विद्यार्थ्यांस एकावेळी जास्तीत जास्त एक स्कॉलरशिप किंवा फ्रिशिप घेता येईल.
- ३) विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती ७५ टक्के पेक्षा जास्त असावी. अभ्यासातील प्रगती आणि वर्तन समाधानकारक नसल्यास त्याला मिळणारी फ्रिशिप अथवा स्कॉलरशिप रद्द केली जाईल.
- ४) स्कॉलरशिपची रक्कम शासनाकडून बँकेत जमा केली जाईल. कोणत्याही राष्ट्रीयकृत बँकेत खाते उघडावे.
- ५) खाजगी संस्थांच्या स्कॉलरशिपच्या नोटीसा सूचना फलकावर पहाव्यात.

विद्यार्थ्यांसाठी असलेली इतर मदत योजना

१) पुणे विद्यापीठाची विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना :

- पुणे विद्यापीठ प्रत्येक विद्यार्थ्यांकडून प्रतिवर्षी रु. १०/- घेवून त्या बदल्यात विद्यार्थ्यांना सुरक्षा विमा योजनेचे आणि आपत्कालीन योजनेचे लाभ प्राप्त करून देते.
- अ) या योजनेअंतर्गत विद्यापीठातील आणि महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांचा अपघाती सुरक्षा विमा उतरविला जातो. त्यानुसार अर्थसहाय्य दिले जाते.
 - ब) जर दुर्दैवाने विद्यार्थ्यांचा अपघाती मृत्यू झाला तर त्याचा कायदेशीर पालकास विमा कंपनीच्या वतीने रु. ५०,०००/- ची आर्थिक मदत दिली जाते.
 - क) गंभीर आणि सामान्य आजाराने प्रसंगीही आर्थिक मदत दिली जाते.

२) विद्यार्थ्यांना आपत्कालीन सहाय्य योजना :

महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांवर आकस्मिक संकट कोसळले तर अशा या योजनेअंतर्गत विद्यार्थ्यांला तातडीने मदत दिली जाते.

पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी विकास मंडळातर्फे कार्यान्वित करण्यात आलेले उपक्रम

१) कमवा व शिका योजना	२) विशेष मार्गदर्शन योजना	३) विद्यार्थी व्यक्तिमत्व विकासा योजना
४) निर्भय कन्या अभियान	५) विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना	६) विद्यापीठ प्रतिनिधी निवडणूक
७) मा.डॉ. पी.सी. अलेक्झांडर आंतरविद्यापीठीय मराठी व इंग्रजी वक्तृत्व स्पर्धा		८) विद्यापीठ प्रतिनिधी शिबीर
९) अभिरूप न्यायालय स्पर्धा	१०) आपत्ती व्यवस्थापन शिबीर	११) नियतकालिक स्पर्धा
१२) आविष्कार संशोधन महोत्सव	१३) वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ	
- वरील विविध उपक्रम महाविद्यालयामध्ये आयोजित केले जातात.

३) अनुसूचित जाती जमातीच्या विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणासाठी आर्थिक मदत योजना

सरकारमान्य शिक्षणसंस्थेत पदवीपूर्व अथवा पदव्युत्तर वर्गात शिक्षण घेणाऱ्या अनुसूचित जाती-जमाती ज्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. २,००,०००/- पेक्षा कमी आहे. अशा विद्यार्थ्यांना आपले उच्च शिक्षण चालू ठेवण्यासाठी या योजनेअंतर्गत आर्थिक मदत केली जाते. अर्थात एका कुटुंबातील जास्तीत जास्त दोन मुलांना अशी मदत प्राप्त होवू शकते. मुलींच्या बाबतीत अशी मर्यादा नाही.

४) अनुसूचित जाती-जमातीच्या विद्यार्थ्यांना मॅट्रीकनंतर केंद्र सरकारतर्फे दिली जाणारी शिष्यवृत्ती

या योजनेअंतर्गत मॅट्रीकनंतर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांला त्याची शैक्षणिक संस्था घेत असलेली संपूर्ण फीच्या रकमेइतकी शिष्यवृत्ती केंद्र सरकारतर्फे दिली जाते. वसतिगृहात राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दरमहा रु. ४२५/- आणि इतरांना दरमहा रु. १९०/- पर्यंतची शिष्यवृत्तीही या योजनेअंतर्गत दिली जाते.

५) दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी

दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी महाविद्यालयामध्ये वेगवेगळ्या सेवा-सुविधा उपलब्ध करून दिल्या जातात. कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना या योजनेमध्ये दिव्यांग विद्यार्थ्यांना प्राधान्य दिले जाते. तसेच शासनाच्या विविध योजनांचा विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष/ समक्षपणे शिष्यवृत्ती योजना समजावून सांगितल्या जातात. दरवर्षी महाविद्यालयामध्ये दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी वार्षिक पारितोषिक वितरणाच्या वेळी पारितोषिके दिली जातात.

६) अनाथ/निराधार विद्यार्थ्यांसाठी

अनाथ व निराधार विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयामध्ये अत्यंत माफक फी मध्ये प्रवेश दिला जातो व ही सवलत विद्यार्थ्यांना संपूर्ण शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत महाविद्यालयातर्फे दिली जाते.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- १) महाविद्यालयात प्रवेश घेताना सादर केलेला शाळा सोडल्याचा दाखला अथवा ट्रान्सफर सर्टिफिकेट मूळप्रत कोणालाही परत मिळत नाही. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेण्यापूर्वी त्याच्या किमान १० प्रती साक्षात्कृत झेरॉक्स करून ठेवणे आवश्यक आहे.
- २) शासनाकडून मिळणा-या फी आणि इतर सवलतीमध्ये होणारे बदल विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक राहतील.
- ३) महाविद्यालयाकडून विद्यार्थ्यांना दिली जाणारी प्रमाणपत्रे, पावत्या, गुणपत्रिका, इ. ची पुन्हा पुन्हा गरज भासते, त्यामुळे त्यांच्या मूळ आणि झेरॉक्स प्रती विद्यार्थ्यांनी स्वतंत्र फाईलमध्ये व्यवस्थित लावून ठेवाव्यात.
- ४) महाविद्यालयाकडून दिली जाणारी प्रमाणपत्रे, गुणपत्रिका इ. मुदतीमध्ये विद्यार्थ्यांनी घेवून जावीत.
- ५) महाविद्यालयातील प्रवेश निश्चित झाल्यानंतरच वसतिगृह प्रवेशासाठी चलन बँकेत भरावे.
- ६) माहितीपुस्तकात नमूद केलेल्या सूचनांनुसारच विषयाची / पेपरची निवड करणे आवश्यक आहे.
- ७) शाखा बदल करावयाचा असल्यास पूर्वीचा प्रवेश रद्द करून दुस-या विद्या शाखेत नव्याने प्रवेश घ्यावा लागेल.
- ८) विषय बदल अर्ज १६ ऑगस्ट पर्यंत करता येतील एक विषय बदलण्यासाठी रू. ५० चलनाने बँकेत भरावे लागतील.
- ९) सर्व विद्यार्थ्यांनी आपली प्रत्येक तासांची उपस्थिती किमान ७५: राहिल याची काळजी घ्यावी अन्यथा त्यांना मिळणाऱ्या शिष्यावृत्ती, फ्रिशिप्स आणि परीक्षेला बसण्याची परवानगी रद्द होईल.
- १०) प्रत्येक विद्यार्थ्याला महाविद्यालयामार्फत ओळखपत्र तयार करून दिले जाईल. ओळखपत्र हे महाविद्यालयात येताना गळ्यात परिधान करणे आवश्यक आहे. पहिले ओळखपत्र हरविले असल्यास डुप्लिकेट ओळखपत्र मिळेल त्यासाठी ५०/- रू. भरावे लागतील.
- ११) विद्यार्थ्यांनी नियमितपणे नोटीसबोर्ड वरील सूचना वाचणे आवश्यक आहे. अशा सूचना न वाचल्यामुळे अथवा वाचूनही त्यानुसार कृती न केल्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या होणाऱ्या आर्थिक व शैक्षणिक नुकसानीस ते स्वतः जबाबदार राहतील, त्याची कोणतीही जबाबदारी महाविद्यालयावर राहणार नाही.
- १२) विद्यार्थ्यांनी आपली वाहने अधिकृत वाहन तळावर उभी करावीत. इतरत्र उभी केल्यास ते विद्यार्थी दंडास पात्र ठरतील.
- १३) विद्यार्थ्यांनी वर्गात तास सुरू होण्यापूर्वी येणे, तास संपल्यानंतर वर्गाबाहेर जाणे आणि वर्गात आपली उपस्थिती नोंदविणे आवश्यक आहे.
- १४) महाविद्यालयातफे घेतल्या जाणाऱ्या अंतर्गत परीक्षा, चाचण्या, ट्युटोरिअल्सला बसणे प्रत्येक विद्यार्थ्यांस आवश्यक आहे. अन्यथा ते विद्यार्थी होणा-या परिणामास जबाबदार राहतील.
- १५) विद्यार्थ्यांने दिलेल्या प्रत्येक फॉर्मची पोहोच घेणे आवश्यक आहे. पोहोच असल्याशिवाय तक्रार चालणार नाही.
- १६) महाविद्यालयातफे आयोजित सहलीस जाणा-या विद्यार्थी-विद्यार्थिनींनी आपल्या पालकांचे सहलीस जाण्यासाठी अनुमती देणारे पत्र सहल विभागप्रमुखाकडे सहलीस जाण्यापूर्वी द्यावेत.
- १७) ज्या विद्यार्थ्यांला एफ.वाय.मध्ये नसलेला विषय एस.वाय.मध्ये घ्यावयाचा असल्यास विद्यापीठाच्या नियमाप्रमाणे प्रत्येक विषयाला रू. २००/- फी १६ ऑगस्ट पर्यंत भरावी लागेल.
- १८) अनुदानित तुकडीत पास झालेल्या विद्यार्थ्यांना पुढील वर्षी अनुदानित तुकडीतच प्रवेश मिळेल असे नाही. सर्व प्रवेश गुणवत्तेनुसार दिले जातील.
- १९) विना अनुदानित तुकडीतील प्रवेशांची संख्या पुरेशी न झाल्यास ती तुकडी चालू केली जाणार नाही.

टीप- विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचनांमध्ये आवश्यकतेनुसार बदल करण्याचा अधिकार मा. संस्थाचालक, मा. प्राचार्य व महाविद्यालयीन प्रशासनाकडे असेल.

महाविद्यालयामध्ये वार्षिक स्नेह संमेलन / विविध गुणदर्शन होणार नाही.

शिस्त

पुढील प्रकारची कृती बेशिस्तीची समजून शिक्षा केली जाईल.

- १) महाविद्यालयाच्या परिसरात, वर्गात अथवा ग्रंथालयात पान, तंबाखू, धुम्रपान इ. सेवन करणे / अथवा थुंकणे.
- २) प्राध्यापक व शिक्षकेतर सेवकांशी उद्धटपणे वागणे त्यांच्याशी मोठ्या आवाजात बोलणे अरेतुरे बोलणे इ.
- ३) महाविद्यालयाच्या वास्तूचे आणि वस्तूचे नुकसान करणे.
- ४) भिंतीवर लिहिणे आणि महाविद्यालयाने लिहिलेला मजकूर पुसणे, विकृत करणे.
- ५) ग्रंथालयातील पुस्तके, नियतकालिके, प्रश्नसंच याची पाने फाडणे.
- ६) महाविद्यालयाच्या अध्यापन कार्यात अडथळा निर्माण करणे.
- ७) वर्गात अथवा इतर कार्यक्रमाच्या वेळी विनापरवाना बोलणे आणि गोंधळ घालणे.
- ८) तास प्रॅक्टिकल असताना तासाला प्रॅक्टिकलला न बसणे.
- ९) प्राध्यापक व शिक्षकेतर सेवकांच्या आदेशांचे-सूचनांचे उल्लंघन करणे.
- १०) महाविद्यालयाशी संबंध नसणा-या कोणत्याही राजकीय, धार्मिक अथवा जातीय संघटनांचा प्रचार करणे. त्याची पोस्टर्स बॅनर्स झेंडे इत्यादी महाविद्यालयात आणणे.
- ११) प्रवेश रद्द अथवा तात्पुरता स्थगित केला असतानाही त्या काळात महाविद्यालयात येणे.
- १२) दमदाटी करणे, मारामारी करणे, अर्वाच्च बोलणे.
- १३) महाविद्यालयांमध्ये वरिष्ठांना रॅगिंगची घटना आढळून आल्यास सदर विद्यार्थ्यांस कारवाई पूर्वी त्याची बाजू मांडण्याची संधी दिली जाईल सदर विद्यार्थ्यांचे स्पष्टीकरण असमाधानकारक असल्यास त्याला महाविद्यालयातून काढून टाकले जाईल.
- १४) विद्यार्थिनींची छेड काढणे, तिचा पोषाख, चालणे, बोलणे त्यांचे व्यंग इत्यादीवर भाष्य करणे.
- १५) पूर्वपरवानगी न घेता महाविद्यालयाशी संबंधित कोणतेही व्रत, बातमी, वृत्तपत्रात देणे.
- १६) महाविद्यालयाची कोणतीही वस्तू विनापरवाना महाविद्यालया बाहेर नेणे.
- १७) महाविद्यालयाच्या कोणत्याही वास्तूचा अथवा वस्तूचा विना परवाना वापर करणे.
- १८) महाविद्यालयाच्या आवारातील झाडे, झुडपे, वेली यांचे नुकसान करणे. त्यांची पाने, फुले, फळे तोडणे पाण्याचे नळ, फर्निचर, खुर्च्या, टेबल, ब्लॅकबोर्ड (फळा) खिडक्यांच्या काचा जाळी इत्यादी तोडफोड करणे.
- १९) महाविद्यालयात दहशतीसाठी कोणत्याही प्रकारची हत्यारे घेऊन येणे.
- २०) महाविद्यालयात बाहेरच्या लोकांना घेऊन येणे व त्याच्या मदतीने येथील विद्यार्थ्यांमध्ये दहशत प्रस्थापित करणे.
- २१) महाविद्यालयाच्या आवारात अथवा क्लासरूममध्ये अवेळी येणे अथवा थांबणे.
- २२) प्राचार्यांना कल्पना न देता कोणत्याही कारणांवरून मोर्चा, बंद, कुपोषण इत्यादी मार्गांचा अवलंब करून अध्यापन कार्यात व्यत्यय आणणे.
- २३) प्राचार्य, प्राध्यापक, शिक्षक आणि शिक्षकेतर सेवकांवर पक्षपातीपणाचा आरोप करणे.
- २४) प्राचार्यांच्या पूर्वपरवानगीशिवाय चित्र, विचित्र आणि अनुचित पोशाख करून महाविद्यालयात येणे.
- २५) महाविद्यालयातील शांतता शिस्त महाविद्यालयाची प्रतिष्ठा यांना बाधा येईल असे कोणतेही कृत्य करणे

महिला (विद्यार्थिनी) छेडछाड प्रतिबंधक अधिनियम १९९६

कलम-३: कोणत्याही महिला, विद्यार्थिनीला त्रास देण्यासाठी बोललेल्या लिहिलेल्या शब्दाद्वारे खाणाखुणांनी अंगविक्षेपा द्वारे केलेली कृती किंवा असं गाणे वाजवणे म्हणजे छेडछाड करणे.

कलम ४ व ५: महिलांची विद्यार्थिनीची छेडछाड करणे हा दखलपात्र दंडनीय अपराध आहे या गुन्ह्यासाठी दंड व कारावासाची शिक्षा आहे. महाविद्यालयाच्या आवारात असे कृत्य करताना आढळल्यास नजीकच्या पोलिस चौकीमध्ये कायदेशीर कारवाही केली जाईल.

महाविद्यालयाच्या आवारात स्वतंत्रपणे पोलीस चौकी आहे.

गुटखा तंबाखू व धूम्रपानास बंदी

महाविद्यालयाच्या आवारात गुटखा, तंबाखू व धूम्रपान पूर्णपणे बंदी आहे. (पुणे विद्यापीठ परिपत्रक क्र. १०६/१९९८-९९) या महाविद्यालयाच्या मान्यताप्राप्त संस्थेच्या आवारात गुटखा, तंबाखू व धूम्रपानास पूर्णपणे बंदी आहे. तसेच परिसरात तत्सम पदार्थांची विक्री करण्यास बंदी आहे. विक्री, सेवन करताना आढळल्यास त्याची माहिती सूचना पेटी मध्ये टाकावी, माहिती देणा-याचे नाव गोपनीय ठेवण्यात येईल.

रॅगिंग बाबत महत्वाची सूचना

सुप्रीम कोर्टाच्या आदेशानुसार कोणत्याही विद्यार्थ्याला महाविद्यालयात तसेच परिसरात रॅगिंग करण्यास सक्त मनाई आहे असा विद्यार्थी आढळल्यास अथवा तशी तक्रार आल्यास संबंधित विद्यार्थ्यांचा महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द करण्यात येईल.

Anti Ragging Act 2009

As per UGC regulation on curbing the menace of ragging in higher educational institutions 2009 Ragging in all its forms shall be totally banned in the entire institution, including its departments, constituent units, all its premises (academic, residential, sports, canteen, etc) whether located within the campus or outside and in all means of transportation of students whether public or private. **The institution shall take strict action against those found guilty of ragging and/ or of abetting ragging.**

Note Ragging means : any conduct whether by words spoken or written or by an act which has the effect of teasing, treating or handling with rudeness any other student indulging in rowdy or undisciplined activities which causes or is likely to cause annoyance, hardship or psychological harm or to raise fear or apprehension there of in a fresher or a junior student of asking the students to do any act or perform something which such student will not in the ordinary course and which has the effect of causing or generating a sense of shame or embarrassment so as to adversely affect the physique or psyche of a fresher or junior student **The Punishable ingredients of ragging are:-** (1) adetment to ragging (2) criminal conspiracy to rag (3) unlawful assembly and rioting while ragging (4) Public nuisance created during ragging (5) Violation of decency and morals through ragging (6) Injury to body, causing hurt or grievous hurt ; (7) Wrong restraint; (8) Wrong

confinement; (9) Use of criminal force; (10) Assault as well as sexual offences or unnatural offences; (11) Extortion; (12) Criminal trespass; (13) Offences against property; (14) Criminal intimidation; (15) Attempts to commit any or all of the above mentioned offences against the victim (s); (16) Physical-or psychological humiliation; (17) All other offences following from the definition of "ragging"

Punishments :- At the insitution level :- Depending upon the nature and gravity of the offence as established by the Anti-Ragging Committee of the institution, the possible punishments for those found guilty of ragging at the institution level shall be any one or any combination of the following; (1) Suspension from attending classes and academic privileges, (2) Withholding/withdrawing scholarship/fellowship and other benefits, (3) Debarring from appearing in any test/examination or other evaluation process, (4) Withholding results, (5) Debarring from representing the institution in any regional, national or international meet, tournament youth festival etc. (6) Suspension/ expulsion from the hostel, (7) Cancellation of admission (8) Rustication from the institution for period ranging from 1 to 4 semesters, (9) Expulsion from the institution and consequent debarring from admission to any other institution for a specified period, (10) Fine ragging between Rupees 25,000/- and Rupees 1 lakh, **(11) Collective punishment: When the persons committing or abetting the crime of ragging are not identified, the insitution shall resort to collective punishment.**

All the students take serios note of this

Durring admission every student has to submit an underaking by him/her, Self and the guardian as per Annexure I & II.

ग्रंथालय

महाविद्यालयाचे भूषण असलेल्या ग्रंथालयांमध्ये ०१, २४,५०२ हून अधिक पुस्तके ८७ नियतकालिके, ऑडिओ, व्हिडीओ, कॅसेट, डिस्क, ई-बुक्स ई जर्नल्स, वर्तमानपत्रे आदि वाचन साहित्य उपलब्ध आहे.

ग्रंथालयामध्ये विद्यार्थ्यांसाठी तीन स्वतंत्र अभ्यासिका असून सकाळी ८.०० ते सायंकाळी ६.०० (रात्र अभ्यासिका ९.०० पर्यंत) या वेळेत ग्रंथालय खुले असते. ग्रंथालयात होम लॅडिंग देवघेव सकाळी १०.१५ ते सायंकाळी ४.३० या वेळेत उपलब्ध आहे. क्रमिक संदर्भ व स्पर्धा परीक्षा विषय ग्रंथाचा विपुल संग्रह असलेल्या ग्रंथालयाचा जास्तीत जास्त लाभ विद्यार्थ्यांनी घ्यावा.

विद्यार्थ्यांना घरी वाचण्याकरिता (होम लॅडिंग) ग्रंथालय कार्ड वर एक पुस्तक ८ दिवसाकरीता क्रमिक पुस्तक विभागातून (मुक्त प्रवेश विभाग) मिळू शकेल. देय दिवसानंतर (ड्यू डेट) प्रतिदिन रुपये २/- (रुपये दोन फक्त) विलंब शुल्क आकारले जाईल.

पुस्तक पेढी (बुक बँक) योजनेतून, गरीब, गरजू व हुशार विद्यार्थ्यांना नाममात्र शुल्क आकारून वर्षभरासाठी पुस्तकांचा संच देण्यात येतो. कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखेतील विद्यार्थी तसेच विद्यार्थ्यांनी सूचना प्रदर्शित झाल्यानंतर विहित नमुन्यातील अर्ज गुण पत्रकाच्या झेरॉक्स प्रतीसह ग्रंथालयात द्यावा इंटरनेट वापरण्याची सुविधा तसेच ई-जर्नल्स ची सोय आहे.

अभ्यासिकेमध्ये (रिडींग हॉल) बसून वाचण्याकरिता ओळख पत्रांवर पुस्तक/नियतकालिक/वर्तमानपत्र मिळू शकेल. मात्र ते ग्रंथालयाबाहेर घेऊन जाता येणार नाही. घेऊन गेल्यास दंडात्मक कारवाई केली जाईल.

ग्रंथालयातून घेतलेले पुस्तक वाचन साहित्य काळजीपूर्वक वापरावे पुस्तकातील पाने फाडणे, खराब करणे आदी प्रकारासाठी दंडात्मक कारवाई केली जाईल. पुस्तक खराब अथवा गहाळ झाल्यास त्याच पुस्तकाची नवीन प्रत किंवा पुस्तकाच्या किमतीची दुप्पट, तिप्पट रक्कम (क्रमिक पुस्तक दोन इतर पुस्तके तीन पट) भरावी लागेल.

वार्षिक परीक्षा संपल्यानंतर ग्रंथालय कार्ड/पुस्तके वा अन्य वाचनसाहित्य त्वरित जमा करावे ना हरकत दाखला घेतल्याशिवाय निकाल पत्रक, दाखला, अनामत रक्कम मिळणार नाही.

ग्रंथालयातील क्रमिक पुस्तक विभाग, देवघेव काउंटर, अभ्यासिका येथे शांतता राखावी. ग्रंथालया बाहेरील व्हरांड्यामध्ये तसेच पाय-यांवर बसू नये.

ग्रंथालयासंदर्भातील कोणत्याही अडचणी/समस्येबाबत ग्रंथपाल किंवा सहाय्यक ग्रंथालय यांच्याशी संपर्क साधावा. ग्रंथालयात मोबाईल वापरण्यास सक्त मनाई आहे.

विद्यार्थी-विद्यार्थिनी वसतिगृहे

महाविद्यालयाच्या परिसरात विद्यार्थी व विद्यार्थिनींसाठी स्वतंत्र वसतिगृहे आहेत. ती अनेकान्त एज्युकेशन सोसायटीद्वारा संचालित केली जातात. विद्यार्थी वसतिगृहाची प्रवेश क्षमता ३०० व विद्यार्थिनी वसतिगृहाची प्रवेश क्षमता १००० एवढी आहे. वसतिगृहातील प्रवेशार्थींना वसतिगृहातील मेसमध्ये भोजन घेणे अनिवार्य आहे. फक्त शाकाहारी भोजन मिळेल. वसतिगृहात आवश्यक त्या सर्व आधुनिक सेवा सुविधा उपलब्ध आहेत.

प्रवेश प्रक्रिया

वसतिगृह प्रवेश प्रक्रिया :

- १) शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ मध्ये प्रवेश प्रक्रिया ऑनलाईन पध्दतीने होणार आहे. तरी विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाची वेबसाईट <http://www.tccollege.org> वर जाऊन आपल्या प्रवेश अर्जातील संपूर्ण माहिती भरावी.
- २) प्रवेश अर्ज ऑनलाईन भरण्यासाठी प्रवेश प्रक्रिया फलोचार्टचा वापर करावा.
- ३) वसतिगृहाचा प्रवेश अर्ज भरल्यावर आपल्या मोबाईलवर मेसेज येईल आणि त्या मॅसेज मधील चलन नंबर नुसार ऑनलाईन पैसे भरावे. त्यानंतर भरलेली संगणकीय पावती व वसतिगृह प्रवेश फॉर्मची पाठोपाठ प्रिंट काढून ठेवावी.
- ४) विद्यार्थ्यांसाठी ग्रंथालय विभागात ऑनलाईन वसतिगृह प्रवेश फॉर्म भरण्याची सुविधा उपलब्ध करून दिली आहे. त्याचा जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांनी लाभ घ्यावा.

वसतिगृह प्रवेश फॉर्म सोबत जोडावयाची कागदपत्रे :

- १) वसतिगृह प्रवेश फॉर्म
- २) आधार कार्ड झेरॉक्स प्रत
- ३) अलिकडच्या काळात काढलेले आय.कार्ड. साईज फोटो

वसतिगृह शुल्क :

तपशील	वर्षिक फी	मेडिकल तपासणी फी	प्रथम सत्र	दुसरे सत्र
मुलांचे वसतिगृह	२४,१००/-	१००/-	१२,०००/-	१२,०००/-
मुलींचे वसतिगृह (टी.सी. कॉलेज आवार)	१८,१००/-	१००/-	९,०००/-	९,०००/-
मुलींचे वसतिगृह (M.B.A. कॉलेज आवार)	२४,१००/-	१००/-	१२,०००/-	१२,०००/-

टिप : मेडिकल तपासणी फी रू. १००/- प्रथम सत्रात आकारली जाईल.

वसतिगृह नियमावली

- वसतिगृहातील शिस्तीचे नियम स्वतंत्र प्रवेश अर्जावर छापलेले आहेत. त्याचे आणि वसतिगृहप्रमुखांनी वेळोवेळी दिलेल्या आदेशांचे पालन करणे संबंधित विद्यार्थी/विद्यार्थिनीवर बंधनकारक आहे.
- मुलांचे वसतिगृह अडीअडचणी निवारण आणि समुपदेशन समिती - प्रा.डॉ. जे.के. पवार - ८८०६७८९२३१
- वसतिगृहाचे प्रवेश प्रक्रियेबाबत व इतर माहिती घेण्यासाठी संस्थेच्या कार्यालयाशी फो.नं. ०२११२ २२१२०५ संपर्क साधावा.

वसतिगृह प्रवेश रद्द केल्यास परतावा बाबत चे नियम

- वसतिगृहाचे शुल्क भरल्यानंतर काही कारणास्तव प्रवेश रद्द करावयाचा असल्यास शुल्क परतावा बाबतचे नियम खालीलप्रमाणे असतील.
 - वसतिगृह प्रवेश रद्द करण्यासाठी छापील अर्ज करावा. अर्जासोबत ऑनलाईन फी भरलेल्या पावतीची (मूळ प्रत) जोडावी.
 - वरील नियमांत बदल करण्याचा अधिकार चेअरमन, वसतिगृह समिती यांना राहिल.
- वसतिगृह प्रवेश रद्द केल्यास परतावा बाबत चे नियम

वसतिगृह प्रवेश रद्द केल्यास परतावा बाबत चे नियम :

दिवस (शुल्क भरल्यापासून)	शुल्क कपातीचे प्रमाण
प्रवेश घेतल्यापासून १० दिवसांपर्यंत	कोणतेही शुल्क कपात नाही.
प्रवेश घेतल्यापासून ११ ते १५ दिवसांपर्यंत	१०% कपात
प्रवेश घेतल्यापासून १६ ते २० दिवसांपर्यंत	२०% कपात
प्रवेश घेतल्यापासून २१ ते ३० दिवसांपर्यंत	१०% कपात
प्रवेश घेतल्यापासून ३० दिवसानंतर	१००% कपात (कोणतेही शुल्क परत मिळणार नाही.)

Student Related Committees

1] College Development Committee	2] Internal Quality Assurance Cell (IQAC)
3] Centre For Innovative And Applied Research (CIAR)	4] Entrepreneurship Development Cell
5] Student Development Committee	6] National Service Scheme (NSS)
7] Certificate Courses Committee	8] Discipline Committee
9] Anti-Sexual Harassment	10] Women Empowerment
11] Library Advisory Committee	12] Gymkhana Management
13] Moropant Elocution & Debate Competition	14] Anekant Elocution Competition
15] Asmita Wall Paper	16] TCC Chronicle (Newsletter)
17] Medical Check Up	18] Prize Distribution
19] Film Club	20] Soft-Skills & Value Education
21] Karmaveer Jayanti	22] Science Forum
23] Common Facility Center	24] Environmental Awareness
25] Anekant Annual	26] Culture, Drama And Elocution
27] Bahishal Shikshan	28] Disaster Management
29] Student Satisfaction Surve	30] Counselling Cell
31] Student Mentoring	32] Blood Donation
33] Granthpremi Mandal	34] Feedback & Analysis
36] Unnat Bharat Abhiyan (UBA) Cell	36] Centre For Foreign Language
37] Centre For Oriental Studies	38] Competitive Examination & Scholarship Guidance
39] Green Campus	40] Canteen & Mess
40] Hostel	FEE CHART Please Visit College Website

The fee structure presented is based on the recommendations of SPPU, Pune and Govt. of Maharashtra

वर्ष तिसरे

महाराष्ट्र राज्य
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
व महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान सहाय्यता केंद्र
यांच्या संयुक्त विद्यमाने

करिअर कट्टा

सुवकांच्या सर्वांगीण विकासासाठी.....

आराएएस आपल्या भेटीला

- * राज्य पातळीवरील स्पर्धा परीक्षा / महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग
- * पोलीस भरती
- * बँकिंग सेवा
- * स्टाफ सिलेक्शन कमिशन
- * केंद्रीय पातळीवरील स्पर्धा परीक्षा (यु.पी.एस.सी.)

उद्योजक आपल्या भेटीला

- * भारतीय संविधानाचे पारायण
- * पचावकरण शास्त्र अभ्यासक्रम

एवढ्या
सातत्याने
३६५
दिवस

अभायत शुल्क
रु. २६५ (२ वर्षासाठी)
५० कोर्स मोफत

वैशिष्ट्ये

राज्यातील पदवी प्रथम वर्षला प्रवेशित सर्व विद्यार्थ्यांसाठी पहिल्या महिन्यात करिअरसाठी शासकीय व खाजगी क्षेत्रातील नोकरीच्या संधी व उद्योजकता विकास हा दोन क्रेडिटचा कोर्स मोफत. सर्व पदवीच्या स्पर्धा परिक्षेची इत्यंभूत माहिती दिली जाते, तसेच अभ्यासक्रम देखील शिकवला जातो. ५० शॉर्ट टर्म कोर्सस मोफत प्रशिक्षण प्रति महिना पाच कोर्स याप्रमाणे. एवढ्या नोंदणी केल्यास १,००० दिवस म्हणजे तीन वर्षे करिअर कट्ट्याचा लाभ घेता येईल. करिअर कट्टा चॅम्पियन वेस क्रेडिट सिस्टिम अंतर्गत १५ कोर्सची परीक्षा देवून प्रमाणपत्र मिळवणाऱ्या विद्यार्थ्यांना परीक्षा शुल्काच्या सबलतीच्या माध्यमातून ३७५ रुपये परत केले जातात.

नाव नोंदणी व अधिक माहितीसाठी ७५०७६५२५५५ या नंबरवर आपले नाव ७ करा

Career Katta

(Career and Entrepreneurship Counseling, Skill Development, Internships, Placement, etc.)

Career Katta is an initiative of Department of Higher and Technical Education, Govt of Maharashtra and in coordination with Maharashtra Information Technology Support Centre. The college conducts various activities to guide students about Career, Competitive Examinations (UPSC, MPSC, Banking, SSB, SSC, Police, LIC, etc.), Entrepreneurship, Skill Development, Credit Earnings under new CBCS and NEP Curriculum Framework, Internship and Placement Opportunities, etc.

Eligibility to Join:

Any student admitted for any regular course in the college or college alumni referred by College Coordinator.

Registration Fees: One Time Rs. 365 for Three-year degree period (Rs. 0.36 per day), which will be reimbursed in the form of subsidy on examination charges of CBCS. It including free access to all the activities, courses, State Level Competitive Exams, etc.

How to Register: Download the MITSC application from Google Play Store and pay fees using any online payment mode

College Code: A 466 (Please include the Career Katta code of the College)

Contact: For more details visit college webpage _____ or contact Coordinator Dr. Prashant Mandlik, Department of Chemistry, 94038 66611 or Career Katta Helpline 75076 52555

करिअर कट्टा मध्ये
विद्यार्थ्यांनी नाव नोंदणी
करण्यासाठी

SCAN ME

यूट्यूब वरील उपक्रमांमध्ये
सहभागी होण्यासाठी
सबस्क्राईब करा

Subscribe me

करिअर कट्टा निमित्त उपक्रमाची
माहिती मिळवण्यासाठी
सबस्क्राईब करा

Subscribe me

हेल्पलाइन नंबर : 750 765 2555

Senior College Teaching Staff List : 2023-2024

Principal : Prof.Dr. Avinash Jagtap			
Vice Principal : Prof. Dr. Ashok Kalange		Vice Principal : Prof. Dr. Yogini Mulay	Vice Principal : Prof. Dr. Ajit Telave
		Vice Principal : Prof. Dr. Sachin Gadekar	
<p>Marathi : 1. Prof.Dr. Seema A. Naik (HOD) 2. Dr. Mukta R. Ambhere 3. Dr. Sandeep R. Tapkir 4. Dr. Sunil K. Khamgal</p> <p>Hindi : 1. Dr. Pradip R. Sarvade (HOD) 2. Dr. Smt. Pratibha A. Jawale</p> <p>English : 1. Dr. Shashank B. Mane (HOD) 2. Mr. Manoj B. Kavthekar 3. Prof. Dr. Ajay A Dhavale 4. Dr. Sushil A. Deshmukh 5. Dr. Sachin N. Gadekar (VP)</p> <p>Politics : 1. Dr. Hanumant V. Phatak (HOD)</p> <p>History : 1. Dr. Sandeep S. Tardalkar (HOD) 2. Dr. Sunildatta S. Lokhande</p> <p>Economics : 1. Prof.Dr. Samadhan K. Patil (HOD) 2. Mr. Sandeep B. Sabale 3. Dr. Chandrakant P. Kamble 4. Dr. Rahul N. Dhumal 5. Mr. Krushna V. Kulkarni</p> <p>Defence & Strategic Studies : Dr.Devidas Bhosale (HoD)</p> <p>Psychology : 1.Dr. Vijaykumar B. Shinde (HOD)</p>	<p>Sociology : Mr. Vinayak S. Lashkar (HOD)</p> <p>Geography : 1. Dr. Arun S. Magar (HOD) 2. Dr. Asaram S. Jadhav</p> <p>Yoga : 1. Dr. Ramchandra D. Jagtap</p> <p>Philosophy & Logic : 1. Mr. Krushant Nagare</p> <p>Sanskrit : 1. Mr. Anirudha A. Killedar</p> <p>Commerce : 1. Dr. Janardan K. Pawar (HOD) 2. Dr. Niranjana R. Shah 3. Lt.Dr.Mr. Vivek A. Bale</p> <p>Chemistry 1. Prof. Dr.Sanjay R. Kale (HOD) 2. Mr. Shrikrushna T. Salunkhe 3. Mr. Bhimrao R. Torane 4. Mr. Maharudra A. Dudhe 5. Mr. Ravikiranamrut R. Gandhi 6. Dr. Vaibhav P. Landage 7. Dr. Yogesh N. Indulkar</p> <p>Physics 1. Prof.Dr. Pandurang C. Pingale (HOD) 2. Prof.Dr. Ashok E. Kalange (VP) 3. Dr. R.D.Mane 4. Dr. Ramchandra T. Sapkal 5. Dr. Sachin B. Kulkarni</p>	<p>Zoology : 1. Mr. Sandeep P. Chordiya (HOD) 2. Dr. Vitthal B. Nale</p> <p>Botany 1. Prof.Dr. Bhagwan S. Mali (HOD) 2. Prof.Dr. Mahadev B. Kanade 3. Prof.Dr. Ajit B. Telave (VP) 4. Dr. Rupali D. Chitale</p> <p>Mathematics : 1. Mr.Sadashiv R. Puranik(HOD) 2. Miss. Varsha H. Shinde 3. Dr. Prakash B. Fulari</p> <p>Statistics : 1. Dr. Avinash S. Jagtap (Principal) 2. Dr. Vikas C. Kakade (HOD) 3. Dr. Neeta K. Dhane 4. Dr. Vaishali V. Patil</p> <p>Microbiology : 1. Prof.Dr. Sunil T. Pawar (HOD) 2. Prof.Dr. Milind H. Gajbhiye 3. Prof.Dr. Yogini R. Mulay (VP)</p> <p>Electronics : 1. Prof.Dr. Jagdish D. Deshpande (HOD)</p>	<p>Envirmental Science : 1. Mrs. Surshree Sonawane (HOD)</p> <p>Computer Science 1. Mr. Upendra D. Choudhari (HOD) 2. Dr. Vilas V. Kardile 3. Mr. Abhijit D. Mankar 4. Mr. Vishal V. Shah 5. Mr. Rahul A. Shah 6. Mrs. Prajakta P. Kulkarni</p> <p>B.Lib.Science : Mr. Dipak V. Munguskar</p> <p>BBA : Mrs. Dipali M. Chavan</p> <p>BBA (CA): Mrs. Sudha P. Patil</p> <p>B.Voc. (Food Processing) Dr. Wajid A. Khan (HOD)</p> <p>B.Voc. (Dairy Technology) Ms. Shubhada Patawardhan</p> <p>B.Voc. (Journalisam & Mass Communication) 1. Mr.Rahul Chaudhari</p> <p>B.Voc. (Retail Management) Mr. Mahesh S. Phule (HOD)</p> <p>B.Voc. (E-Commerce) Mr. Sidharth Sorate</p> <p>Physical Director : Dr. Gautam S. Jadhav (HOD)</p> <p>Librarian : Mrs. Dhanwanti Bamane</p>

Anekant Education Society's

Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science and Commerce, Baramati

Autonomous

NAAC REACCREDITED 'A+' Grade (CGPA 3.55)

HIGHLIGHTS

- NAAC Reaccredited ('A+' Grade) college.
- Highly qualified and experienced faculty, eminent scientists and scholar academicians are visiting faculty.
- State-of-Arts, Sophistically furnished, air conditioned computer laboratories.
- Campus Networking, Internet Cafe, Wi-Fi compability.
- Well equipped Science laboratories, English Language laboratory, Commerce laboratory, Central Facility Centre for research.
- A Unique library with collection over 1,23,446 books, N/I Journals, AV materials and specious reading rooms.
- A huge playground, 400 m. running track, separate courts for indoor and outdoor games and well equipped gymnasium hall.
- Separate hostel with high class residential facilities.
- A Host of most prestigious and famous 'Moropant elocution and debate competition'
 - Digital office administration.
 - Competitive examination guidance.
 - Students co-operative consumer store.
 - Ecofriendly college campus with Botanical Garden.
 - Auditorium and Advanced A / V Seminar Hall.
- Earn and Learn Scheme.
- Placement cell.
- Centre for Innovative and Applied Research (CIAR).
- Cafeteria.
- Govt., University and other scholarship and freeships for meritous and deserving students.
- Karmveer Bhaurao Patil Elocution Competition.
- National Service Scheme (N.S.S.).
- MoU with National & International Institutions.
- 'Anekant' Miscellany.
- Research Centers for Ph.D. Programme.
- COC / COP / Add-on Courses.
- Largest Acoustic Television Studio.
- Credit system evaluation.
- Police Outpost in the Campus.
- National Cadet Corp (N.C.C.).
- Personality Development Workshops.
- Centre for Oriental Studies.
- TCC Chronicle, a quarterly newsletter.
- Centre for Foreign Language Studies.
- Anekant : Journal of Humanities & Social Scienes.
- Semester system pattern.
- Certificate courses for skills.

Baramati 413 102, Dist. Pune, Maharashtra, India Tel. (02112) 222405, 223635

Email : principal@tccollege.org

Website : www.tccollege.org